[redacted]

І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125

УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXI. Ч. 50. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК П'ЯТНИЦЯ, 15-го БЕРЕЗНЯ 1974 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK FRIDAY, MARCH 15, 1974 No. 50. VOL. LXXXI.

У 35-РІЧЧЯ ПРОГОЛОШЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ

Сьогодні, 15-го березня 1974 року, сповняється точно 35 років з того дня, як в місті Хусті Перший Сойм Карпатської України схвалив закон, на підставі якого прем'єр о. д-р Августин Волошин проголосив державну незалежність Карпатської України, а Сойм вибрав його на першого Президента незалежної Карпатської Української Республіки. Сойм Карпатської України був обраний 12-го лютого 1939-го року в тайних і прямих виборах, згідно з виборчими законами тодішньої Чехо-Словацької Республіки. Він мав разом 32 посли, між якими було трьох представників національних меншин. Цей Сойм на своїй історичній сесії 15-го березня того ж 1939 року схвалив одноголосно такий

ЗАКОН Ч. 1.

§ 1. Карпатська Україна є НЕЗАЛЕЖНОЮ ДЕРЖАВОЮ.

§ 2. Назва Держави є КАРПАТСЬКА УКРАЇНА.

§ 3. Карпатська Україна є РЕСПУБЛІКОЮ, на чолі з Президентом, вибраним Соймом Карпатської України.

§ 4. Державна мова Карпатської України є УКРАЇНСЬКА МОВА.

§ 5. Барва державного прапору Карпатської України є СИНЯ і ЖОВТА, при чому синя є горішня, а жовта долішня.

§ 6. Державний герб Карпатської України є дотеперішній краєвий герб: ведмідь у лівім червонім полі і чотири сині та три жовті смуги у правому півполі та ТРИЗУБ св. Володимира Великого з хрестом на середнім зубі. Переведення цього місця закону залишається окремому законові.

§ 7. Державний гимн Карпатської України є „ЩЕ НЕ ВМЕРЛА УКРАЇНА".

§ 8. Цей закон зобов'язує зараз від його прийняття.

ПОСЛИ ПЕРШОГО СОЙМУ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ. Вгорі — президент Карпатської України о. д-р Августин Волошин.

У першому ряді (зліва) посли: д-р Микола Долинай (міністер здоров'я), д-р Юлій Бращайко (міністер фінансів і господарства), Юліян Ревай (прем'єр і міністер закордонних справ), проф. Августин Штефан (предсідник Сойму і міністер шкільництва), Степан Клочурак (міністер народної оборони).

В другому ряді (зліва) посли: Федір Ревай (заступник предсідника Сойму), д-р Ст. Росоха (заступник предсідника Сойму), інж. Леонід Романюк (секретар Сойму), д-р Михайло Дутка (секретар Сойму), Михайло Тулик, Дмитро Німчук, д-р Михайло Бращайко, Іван Ґрига і Микола Мандзюк.

Утретьому ряді (зліва) посли: д-р Володимир Комаринський, Микола Різдорфер, Антон Олдофреді (від німецької меншини), д-р Мілош Дрбал (від чеської меншини), о. Ґреґорі Мойш (від румунської меншини), Михайло Маруцщак, о. Кирило Фделеш, Василь Климпуш, о. Юрій Станинець.

Четвертий ряд (зліва) посли: Василь Шовей, Іван Ігнатко, Юрій Пазуханич, о. Адальберт Довбак, Василь Попович, Іван Качала і Василь Лацанич.

Президент Карпатської України о. монс. Августин Волошин (перший внизу з правого боку) проголошує державну незалежність Карпатської України під час сесії Сойму в середу 15-го березня 1939 року.

АРАБСЬКІ ДЕРЖАВИ ВИРІШИЛИ СКАСУВАТИ НАФТОВЕ ЕМБАРҐО

Тріполі, Лівія. — Одноденна конференція міністрів дев'ятьи арабських держав 13 березня винесла постанову про припинення нафтового ембарґо і про збільшення нафтової продукції. Ніякого, однак, формального повідомлення в цій справі конференція не опублікувала, а речник конференції заявив тільки, що в неділю 17 березня відбудеться чергова конференція арабських держав-нафтових продуцентів у Відні, на якій будуть подані до публічного відома окремі постанови. Які інформують, причиною мовчанки є це, що арабські міністри пішли по лінії вимог Лівії, уряд якої продовжує противитися скасуванню ембарґо і вирішили не проголошувати скасування ембарґо у лівійській столиці.

Скасування ембарґо матиме чималий вплив на американську економіку, а в першій мірі на постачання бензини та інших нафтових продуктів. Загально переважає переконання, що у висліді скасування ембарґо і відновлення нафтової продукції на попередньому рівні постачання бензини в ЗСА буде без ніяких обмежень. Все таки, адміністратор Федерального енерґетичного бюра Вілліям Саймон заявив, що навіть в такому випадку населення ЗСА повинно числитися з браком бензини в окремих частинах країни. Також, на його думку, скасування ембарґо ніяк не розв'язує проблеми енерґетичної кризи в цілому, а тільки відсуває її, зглядно зменшує її гостроту. Не маючи ніякого офіційного повідомлення від арабських держав, американський Уряд досі не коментував вислідів щойно закінченої арабської конференції.

Нафтове ембарґо проти ЗСА та інших західніх держав і Японії арабські держави започаткували після вибуху в жовтні 1973 р. ізраїльсько-арабської війни. Того роду перше використання нафти як зброї в боротьбі за досягнення специфічних політичних цілей виявилося відносно успішне і навіть допровадило до значного нарушення західнього оборонного союзу, зокрема між ЗСА та Західньою Европою, яка вирішила піти на всякі поступки арабам, щоб тільки забезпечити себе постачанням нафти. Позитив ембарґо був цей, що брак бензини й інших нафтових продуктів привернув у незвичайно різкій формі увагу всіх народів світу на реальність недалекої енерґетичної кризи і заставив уряди держав розпочати конкретні заходи над введенням в дію нових джерел енерґії, як передумови втримання господарського прогресу на належному рівні.

СЕНАТ ПРОГОЛОСУВАВ ПРИВЕРНУТИ КАРУ СМЕРТИ

Вашингтон. — Сенат у середу 13-го березня, проголосував законопроєкт, який пропонує привернути кару смерти за деякі категорії великих злочинів, а саме за державну зраду, шпигунство та навмисне вбивство. Згідно з цим законопроєктом, коли б у випадках викрадення людей та схоплення літаків, а також під час втечі з ув'язнення та в наслідок висадження в повітря державних будинків, наступила смерть, то спричинники також підлягали б карі смерти, бо їхні злочини підпадають під категорію „навмисних вбивств". За цим законопроєктом голосували 54 сенатори, а проти нього 33. Всі сенатори із стейтів Ню Йорк, Ню Джерзі та Конектикат, крім сенатора Джеймса Л. Баклі, голосували проти цього проєкту, який тепер буде переданий Палаті Репрезентантів. Сподіваються, що Палата також його схвалить, бо багато конґресменів вже раніше заявили, що кара смерти є конечна, щоб запобігти насильним злочинам. Президент Ніксон напевно підпише цей законопроєкт, бо саме він передав його на розгляд Конґресу ще в березні 1973-го року. За приверненням кари смерти за деякі категорії великих злочинів заявився також Департамент справедливости. Як відомо, в 1972-му році Найвищий Суд ЗСА скасував кару смерти, заявляючи, що існуючі федеральні та стейтові закони щодо кари смерти такі неясні, що різні судді та лави присяжних можуть доходити до різних інтерпретацій. Законопроєкт, який був у середу схвалений Сенатом, має на меті точно окреслити, в яких випадках має бути застосована кара смерти. Вона мала б бути обов'язкова у випадках, коли не було б жадних „полегшуючих обставин". Не підлягали б цій карі злочинці, які ще не мають 18 років, які були б „під надзвичайним і дуже серйозним натиском" і ті, спроможність яких зрозуміти, що поповнюють злочин, була б „серйозно послаблена". Законопроєкт передбачає, що у випадку злочинів, які підлягають карі смерти, відбувалися б дві судові розправи — одна для встановлення, чи обвинувачений винен, чи ні, а друга, щоб вирішити, яку застосувати кару.

СССР приготовляється до нового літнього сезону

Заробивши мільйони долярів з туристичних поїздок в минулому 1973 році Совєтський Союз „інтенсивно" приготовляється до такого ж сезону в 1974 році. Керівник туристичного бюра в Москві Сергій Нікітин повідомив, що бюро сподівається „гостити в Радянському Союзі в цьому році яких п'ять мільйонів туристів з усього світу". Це означало б зріст туризму на повних два мільйони, бо за даними Нікітина в 1973 р. СССР відвідало тільки три мільйони туристів. „Щоб гідно прийняти зарубіжних гостей", міністерство внутрішніх справ, спільно з бюром туризму відбули в подовиш якого в Москві окрему нараду, на якій між іншим вирішено „розбудувати туристичні бази, головно в південній частині СССР, збільшити паркувальні площі, поліпшити шляхи, відремонтувати готелі, пристособити до ужитку нові пляжні місця". Між рішеннями бюра туризму є і таке маркатне місце: „Враховуючи наростаючий за рубіжем антисовєтизм і намагання деяких буржуазних націоналістів перекидати з-за кордону свої збанкрутовані ідеї в Радянський Союз, керівництво туристичного бюра попросило органи безпеки збільшити увагу нагляду над поодинокими осібняками, які приїжджають до СССР в злонамірених цілях".

Віцепрезидент Форд оспорює тактику Президента щодо Вотерґейтської справи

Вашингтон. — Віцепрезидент Джералд Форд, який переважно підтримує діяльність президента Ніксона, у вівторок, 12-го березня, заявив представникам преси, що коли б він був на місці президента, то вжив би іншу тактику відносно Вотерґейтської афери. Форд сказав, що коли 21-го березня 1973-го року Джон Дін розказав президентові Ніксонові про причетність кількох членів персоналу Білого Дому до спроб затаїти Вотерґейтську аферу, то Президент, на думку Форда, повинен був цю справу зразу передати генеральному прокураторові ЗСА. Як відомо, президент Ніксон цього не зробив, а доручив Дінові, своєму правному дорадникові, написати точний звіт. Коли Дін не виконав цього доручення, то Президент звернувся до Джона Ерліхмана, головного дорадника для внутрішніх справ, щоб він перевірив твердження Діна. Деякі критики президента Ніксона твердять, що своїм поступованням Президент „навмисно старався затаїти та приховати докази", бо Ерліхман був одним із названих Діном членів персоналу Білого Дому, які старалися затаїти Вотерґейтську справу. Коли під час вівторкової пресової конференції один кореспондент запитав віцепрезидента Форда про його опінію щодо цих закидів, то Віцепрезидент сказав, що „можна арґументувати, що цей закид правильний", але зразу додав, що можна також погодитися із твердженням адвокатів Білого Дому, що президент Ніксон був зобов'язаний раніше перевірити, чи твердження Діна відповідають правді.

Японський старшина з Другої світової війни склав зброю

Манілл. — Після 29-річного перебування у філіпінських джунглях лейтенант японської цісарської армії 52-річний Гіроо Онода вирішив вийти з укриття і скласти зброю. Онода був останнім з групи чотирьох японських вояків, які не вірили в програму Японії і продовжували скриватися, щоб не попасти в руки ворогів, діючи в дусі самурайського розуміння лицарськости. Двох з цієї групи загинуло, одного філіпінська поліція захопила в полон, а тепер останній з них Онода рішив піддатися і передав свою шаблю філіпінському президентові Маркосові.

Европейська конференція для справ безпеки була головною темою нарад Помпіду з Брежнєвим

Москва. — Дводенна конференція французького президента Жоржа Помпіду з генеральним секретарем ЦК КПСС Л. Брежнєвим у чорноморському ресорті Пітсунді 12-13 березня закінчилася без ніякого формального комунікату. На основі інформацій, що їх подали журналістам Помпіду та Брежнєв, можна припускати, що головною темою нарад було, які заходи застосувати, щоб приспішити другу фазу Европейської конференції для справ безпеки, яка тепер відбувається в Женеві. Хоч у своїй заяві Помпіду підкреслив „позитивне відношення" до Европейської конференції, то він узалежнив становище Франції до неї від „вислідів" поточної підготовчої фази в Женеві. На зустрічі обговорено проблеми Близького Сходу і в загальному міжнародну ситуацію, а також питання поширення совєтсько - французького співробітництва. Наради проходили у неформальній атмосфері і їх характеризували, як інформував Помпіду, а за ним і совєтський ТАСС, „відвертість і реалізм".

У зв'язку з цими нарадами варто нагадати, що в часі зустрічі з французькими журналістами в Москві 10 березня Л. Брежнєв досить докладно з'ясував мету його нарад з французьким президентом, підкресливши, що ці наради є „виключно діловою зустріччю". Він тоді говорив про потребу застанови над дальшим ходом Европейської конференції для справ безпеки, ствердивши, „що на нарадах в Женеві з'явилося багато такого, часто несуттєвого, що гальмує вирішення головних питань наради. Це дійсно має місце". На цій пресовій зустрічі Брежнєв відмітив, як написала „Правда" з 11 березня, що „в цьому році буде відзначатися 50-річчя встановлення дипломатичних відносин між Совєтським Союзом і Францією... Політика нашої партії спрямована іменно на те, щоб скріплювати і поглиблювати повагу та довір'я совєтських людей до совєтських людей до Франції і її народу. І я вважаю, що ми маємо право надіятися на взаємність з французького боку".

По закінченні нарад на Криму Помпіду повернувся до Парижу, а Брежнєв виїхав до Алма-Ати, столиці Казахстану.

КУК ЗАКЛИКАЄ ДО АКЦІЇ В ОБОРОНІ МОРОЗА ТА ІНШИХ ПЕРЕСЛІДУВАНИХ

Вінніпеґ. — Комітет Українців Канади звернувся окремим закликом до акції в обороні Валентина Мороза та інших засуджених і переслідуваних в СССР українців. В заклику сказано:

Валентина Мороза, українського історика, який мав відвагу писати й виступати проти явного порушування совєтською владою ґарантованих конституцією прав людини і прав українського народу, засуджено 1966 р. на 5 років тюрми, а 1970 р. його засуджено вдруге на 9 років тюрми і 5 років заслання. Разом з Валентином Морозом в таборах примусової праці і в тюрмах Совєтського Союзу караються тисячі українців єдино за те, що вони мали відвагу н... таврувати політику русифікації України і виступили в обороні законом ґарантованих прав українського народу.

Від ряду літ українці Канади всіми доступними їм засобами і зверненнями закликають уряд Канади й усіх канадців доброї волі публічно осудити акти ламання прав людини в Україні під совєтським режимом, який надальше стосує методи фізичних і ментальних тортур і послуговується тайними судами, щоб зломити опір тих, хто виступає в обороні прав ґарантованих їх власними законами. Як вислід тих наших закликів треба зарахувати недавню інтервенцію в Москві міністра закордонних справ Канади Мітчела Шарпа.

В останніх часах українців Канади й цілого світу затривожила вістка, що Валентина Мороза важко побито в тюрмі і що в цей [illegible] спосіб при допомозі різних тортур стосованих в тюрмах Совєтського Союзу хочуть скоротити життя всіх тих українців, які виступили в обороні прав людини, [illegible] на терені їх власної країни — України. Хвиля цих нових репресій накладає на українців Канади святий обов'язок знову звернутись до опінії цілого світу з вимогою, щоб міжнародна комісія Об'єднаних Націй перевірила методи тих репресій і таємних засудів в Україні під совєтським режимом.

Комітет Українців Канади закликає всі українські громади в Канаді публічно протестувати проти репресій і тортур, спрямованих в Україні під совєтським режимом проти Валентина Мороза й усіх інших засуджених і переслідуваних українців. В час, коли цілий світ говорить про насильний вивіз нобелівського лавреата Солженіцина, хай наші акти протесту в обороні Валентина Мороза і тисячів засуджених українців стануть щоденним і безперервним апелем до всіх канадців доброї волі і до сумління цілого вільного світу — сказано в зверненні КУК.

В Києві відбувся XXII З'їзд Комсомолу України

Київ. — Газета „Молодь України" з 8 березня опублікувала „інформаційне повідомлення про XXII з'їзд Ленінської комуністичної спілки молоді України". З'їзд почав свою роботу 4-го березня і продовжував її до 7 березня включно. На порядку роботи з'їзду були такі справи: Звіт ЦК ЛКСМ України, звіт Ревізійної комісії, вибори ЦК Комсомолу та вибори Ревізійної комісії. В часі з'їзду були також присутні члени і кандидати в члени Політбюра ЦК КП України на чолі з першим секретарем В. Щербицьким, члени уряду УССР, перший секретар ЦК ВЛКСМ Є. Тяжельніков та льотчик-космонавт П. Р. Попович. Від ЦК Компартії України промовляв В. Щербицький, про діяльність ЦК ЛКСМ України звітував перший секретар А. М. Гіренко. На закінчення нарад з'їзд схвалив привітання для ЦК Компартії України і для ЦК КПСС. З'їзд обрав новий Центральний комітет з 150 осіб та 35 заступників і Ревізійну комісію. Новообраний ЦК відбув пленарну сесію, на якій відбулося уконституування керівних органів. Першим секретарем обрано А. М. Гіренка, другим секретарем — А. І. Корнієнка, секретарями — П. М. Белоблоцького, В. Б. Врублевську, О. В. Єфіменка, Г. Д. Максименка, Р. І. Черв'якову. Головою Ревізійної комісії обрано М. С. Кулика.

У привітальному листі до ЦК КПСС з'їзд деклярував від імені „молоді України" і від всього комсомолу „підтримувати ленінську внутрішню і зовнішню політику" та заявив свою „гордість" на „нашу велику Батьківщину" — СССР. Привітання закінчується запевненням, що „бойовий загін ВЛКСМ — тричі орденоносний комсомол України — і далі, як завжди, в усьому йтиме за партією, ще з більшою енерґією і революційною пристрасністю втілюватиме заповіт великого Леніна — вчитися комунізму". В такому ж тоні виготовлене привітання для ЦК КП України, — „бойового загону КПРС".

Александер Дубчек виступив з критикою Москви і партійного керівництва в ЧСР

Рим. — Один із провідних італійських комуністичних часописів „Джорні — Віє Нуове" надрукував вийнятки з листа Александра Дубчека, провідника чехословацьких комуністів у 1968 році, в якому він обороняє започатковану ним в тому ж році лібералізацію режиму в ЧСР і критикує теперішнє промосковське партійне керівництво в Чехо-Словаччині, що його очолює ставленик Москви Ґустав Гусак. Лист А. Дубчека мав би бути опублікований повністю вже найближчими днями. Адресований цей лист до вдови по недавно померлому Йозефові Смрковському, що був головою чехословацького Національного Зібрання — парляменту в 1968 році і близьким співробітником Дубчека у проводжуванні започаткованих реформ у ЧСР. У своєму листі Дубчек критикує Москву за те, що вона своєю інтервенцією підтримала реакційні консервативні елементи в ЧСР і допомогла партійним бюрократам утримуватися при владі всупереч волі народу і намаганням очолюваного Дубчеком партійного керівництва здемократизувати комуністичний режим і відновити віру населення і робітництва в партію і її провід. В дальшій частині свого листа Дубчек насвітлює ведену теперішнім режимом наклепницьку кампанію проти нього самого, його жінки й матері і попереджає жінку Смрковського, що й вона буде зазнавати таких же цькувань від режимних чинників.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Величні дати

В новій історії України березень є ювілейним місяцем Українського Закарпаття. Це в тому місяці, в середу 15 березня 1939 року, боротьба за незалежність Закарпаття завершилася проголошенням Карпатської України незалежною державою — республікою на чолі з Президентом і вибираним Соймом — і тридцять і п'яті роковини цієї історичної події відзначають сьогодні урочисто усі українці у вільному світі.

Пов'язаний з березнем і день народження першого Президента Карпатської України о. д-ра Августина Волошина, що припадає 17 березня і заокруглюється в цьому році повним сторіччям.

В урочистому відзначуванні цих ювілейних дат єднаються сьогодні не тільки закарпатці і їхні українські земляки по різних країнах української діяспори, але й також у глибинах сердець українці поневоленої Москвою Карпатської України й інших українських земель. Як і колись у славні, хоч і важкі дні українського Закарпаття, українські серця сповняються гордістю на величну подію забутої, здавалося, Богом і людьми Срібної Землі, яка напередодні великої світової хуртовини прокинулася до незалежного життя, подаючи приклад усій соборній Україні. Обраний всенародним голосуванням в дні 12 березня 1939 року Сойм Карпатської України в складі — тридцяти і двох послів прийняв на відбутій дня 15 березня своїй першій сесії конституцію для репрезентованої ним країни, встановляючи водночас із цим її державну мову, барву прапору, герб і спільний з усією Україною гимн.

У наявних у той час міжнародних обставинах, в обличчі збройного наступу фашистівської Угорщини та гітлерівсько - сталінського альянсу, карпатоукраїнська державність не мала можливости утриматися й утривалитися. Алеж, так же само, як історичні акти 22 січня 1918 і 1919 років, також і дата 15 березня 1939 року залишається дороговказом в боротьбі українського народу за повне визволення, великим ідеалом, що його треба здійснити.

Встановлена державним законом Сойму Карпатської України мета освячена кров'ю десятків і сотох борців — вояків і старшин Карпатської Січі, мучеництвом Президента Карпатської України о. монс. Августина Волошина та багатьох послів Сойму Карпатської України і членів її уряду в московських тюрмах і концтаборах. І саме ця кров і мучеництво утривалюють проголошений колись ідеал в серцях сучасних і майбутніх поколінь України.

У ролі Понтійського Пилата...

З такою оцінкою Об'єднаних Націй, а в першій мірі їхньої Комісії для прав людини, що її дала Шерлі Газзард у „Ню Йорк Таймсі" ще 23 лютого, приходиться цілком погодитися тепер, роблячи підсумки праці річної сесії Комісії прав людини, яка закінчилася 8 березня. Як відомо, за минулий рік Комісія одержала понад 7,000 удокументованих інформацій про порушування прав людини в окремих країнах. Особливо багато зробила на відтинку розкриття фактів порушування прав людини організація Амнесті Інтернешенал. Треба було аж п'ять тижнів часу для Комісії, щоб вибрати аж . . . вісім випадків порушування прав людини в деяких країнах, серед яких, однак, хоч як це не дивно, немає Совєтського Союзу.

Шерлі Газзард пише, що „совєтські дисиденти відзначали День Прав Людини з транспарентами на Червоній площі і голодними страйками у тюрмі. Їхній апель до Генерального секретаря не одержав підтвердження, а також пан Вальдгайм не сказав і слова в справі Александра І. Солженіцина, чи Андрея Д. Сахарова, чи Роя А. Медведєва, яких найвищий моральний приклад може коштувати їм життя. Генеральний секретар не має „повноважень" відповісти на австрійський апель до Об'єднаних Націй допомогти жидівським емігрантам".

В інформації Пресової служби ЗП УГВР з 12 березня читаємо, що „в'язні деяких таборів в Мордовії щорок відзначають день проголошення Загальної деклярації Прав Людини, що була проголошена Об'єднаними Націями. Так, наприклад, в 1971 році з 9 на 10 грудня в'язні вивісили в одному з таборів прапор ОН". Відомі листи до Генерального секретаря ОН і Комісії прав людини від українських і інших в'язнів упродовж останніх років. У ні одному випадку ні з боку Генерального секретаря, ні з боку Комісії прав людини не віднотовано реакції на ці звернення людей, що їх совєтські чинники запроторили на довгі роки до концтаборів, до психіятричних лікарень, чи на заслання.

Як Понтійський Пилат, засуджуючи Ісуса Христа перед майже двома тисячами років, вмив руки, мовляв, він не винен у присуді, так і чинники ОН сьогодні, знайшовшись під контролею антинародного, тоталітарно - поліційного режиму Совєтського Союзу, закривають очі на все, що діється на просторах під контролею Москви. В найкращому випадку, коли заінтересовані надто настирливі, якийсь службовець Комісії прав людини відпише стандартного листа, інформуючи, що „справа буде розглянена". Очевидно, на цьому все кінчиться, бо Загальна Декляраця Прав Людини, схвалена перед 25-ти роками, фактично має за завдання прикривати найбрутальніше топтання основних прав людини всесильними урядами. Такою, на жаль, є дійсність на відтинку прав людини у світі, а остання сесія Комісії прав людини тільки додатково це підтвердила.

Помпіду прибув з відвідинами до СССР

Сочі, Крим. — Сюди прибув 12 березня, разом з більшою групою французьких зовнішньополітичних і торговельних експертів та в товаристві міністра закордонних справ Мішела Жобера, французький президент Жорж Помпіду на дводенну конференцію з генеральним секретарем КПСС Л. Брежнєвим та совєтським міністром закордонних справ А. Громиком. Згідно з інформаціями, зустріч має виключно діловий характер і має на меті розглянути різні аспекти міжнародної ситуації, а в першій мірі питання поширення французько-совєтських економічних і торговельних зв'язків. Л. Брежнєв має в пляні добитися у Помпіду підтримки для успішного закінчення Европейської конференції для справ безпеки і співробітництва. Останнім часом совєтська преса почала висловлювати невдоволення повільним темпом переговорів в Женеві. Ніяких повідомлень про вислідп першого дня нарад, які проходять у віпочинковому чорноморському ресорті Пітсунда, не подано.

Я. Гайвас

ЛЮДИНА І ЇЇ ЧИН

III

Одвертий бій почався, коли О. Твардовський, член комісії признавання нагород ім. Леніна, запропонував формально до нагороди „Один день...". Партія, а ще більше КГБ, заворушилися. Вони рішили зробити все, щоб тієї книжки не допустити до нагороди Леніна, бо це було б виразним визнанням її маяком у нову добу. Про Солженіцина почали кружляти різні вістки, а між ними що він жид - Солженіцер, або Солженіцкер, — появлялися безчисленні свідки його молодости, які „знали" його батьків багатими „клясовими ворогами", його родину „по сусідстві" і т. п. В Москві появився тип дуже подібний до нього, який виступав публічно, підшиваючись під нього. Той тип пиячив у дорогих ресторанах, влаштовував бешкети, через що навіть у західній пресі появилися вістки про „пиянствування" Солженіцина.

Позиції сталіністів зміцнив несвідомо Хрущов, який почав щораз гостріше виступати проти новаторства і лібералізаторських течій в культурному житті та почав прикручувати партійну гайку над творчістю. Нещасний не здавав собі справи, що це вода на млин сталінської реакції, яка приготовляла усунення його.

Комісія призначування нагород довго не могла винести рішення в справі літературної нагороди. Кожному було ясно, що „Один день..." є найкращою книжкою року, а крім цього її прихильники не уступали зі своїх позицій, які дуже вміло боронив О. Твардовський на нарадах. Тоді в останній хвилині КГБ провело провокацію, якій ніхто в совєтських умовах протиставитися не посмів. На останній нараді комісії, коли вже мусіло запасти рішення, забрав голос її член, представник комсомолу, перший секретар його ЦК, Сергій Павлов. Всі знали про його близьке пов'язання з „органами", про його приязнь з тодішнім шефом КГБ, Семічасним, та його попередником, Шелєпіним. Власне вони три творили відому в той час „трійцю молодих", яка нібито мала репрезентувати молоде покоління. Ось і він на цій останній нараді подав до відома: прийшли нові інформації, які саме тепер перевіряні, що Солженіцин був у німецькому полоні, куди він добровільно здався, залишаючи на поталу свій відтинок фронту і своїх бійців, а хто це знає, що за тим криється? А до цього в концентраку видів віч за... кримінальні справи. Все це саме тепер перевіряється... Але, як же можна в такій ситуації признавати ленінську премію?

Ясне, що ніхто не посмів далі битися за Солженіцина. На його місце спритний КГБ мав готову пропозицію: визнати першу нагороду українцеві Олесеві Гончареві за його слабенький твір „Тронька". Подумано хитро, саме Гончареві, який тоді і багато пізніше боронив публічно Солженіцина і потребу вільнішої атмосфери для творчости. Так чи інакше 1964 рік став зворотним пунктом в конфлікті людини з партією та її мертвотною доктриною і дириґованим нею державним режимом. Хоч Солженіцин робив всі можливі заходи для продовжування публікування своїх писань в СССР, труднощі були щораз більші і останній його твір „Захар Калита" друкований в СССР в січні 1966 в „Новому мірі".

В січні 1967 появляється його перший твір за кордоном. Це скорочена версія „Ракового корпусу", видана в ЧСР в часі назріваючої „празької весни". Лявіну зрушено, стримати її вже не можна. Час надасть їй маси, сили і розгону. В лютому 1968 появляється повне видання „Ракового корпусу" в Італії.

Після усунення Хрущова в жовтні 1964 р. сталінська реакція швидко консолідується й щораз більше панощиться. Немає сумніву, що вона мала надію здушити збуджену стихію, стримати це слабий, свіжонароджений рух до визволення. Одначе, це їй не вдалося. Почалася доба славної захалявної літератури. Двома потужними потоками вливається вона в життя суспільств СССР. З одного боку „Самвидав", переписування ручно й передавання з рук до рук навіть грубезних творів, не зважаючи на всі найбільше рафіновані протизаходи „органів", державної бюрократії, а в першу чергу партії, з другого боку „Сам-видав", перекидання за кордон рукописів з метою видання. Такі готові видання сотнями різних щілин прориваються назад до СССР. Їх читають, передають з рук до рук, за них влада судить на довгі роки тюрми, та, не зважаючи на це, ферменти не тихнуть. В цьому величезному всезрушуючому процесі О. Солженіцин і його твори займають центральне місце. І як на його центральну постать режим звернув свої головні удари на Солженіцина.

Солженіцин став найбільше відомий в СССР і поза кордонами. До нього було нелегко добратися. Як вже згадано, його поступування, його „тактичні" протизаходи в цьому могутньому двоборстві були винятково успішні. Солженіцин був увесь час свідомий зростаючої небезпеки. І коли 3-го листопада 1969 р. рязанська філіялка Спілки письменників виключила його зі своїх членів, а три

(Закінчення на стор. 5-ій)

Леонід Полтава

НЕПРОГОЛОШЕНА ВІЙНА

У воєнній історії світу було чимало непроголошених воєн, але війни, про яку мова, не буде записано воєнними істориками.

Ця війна розпочалася з часу перемоги атеїста Леніна на просторах російської імперії, що стали просторами СССР: війна матеріялізму проти духовости й ідеалізму, присущих на цій пляненті тільки людині. Війна комуністів - марксистів, які кинули клич — „Релігія це опіюм для народу", проти людей усіх віровизнань, а на території СССР є не лише християни, а й мусульмани, магометани, буддисти.

У природі людини закладена віра. Людина занадто велика і занадто водночас мала, щоб не вірити. Навіть ті, що не вірять— насправді вірять, бо вони вірять у те, що не вірять.

В СССР панує страшна духова криза. Ніхто серйозно не бере до уваги комунізму, як учення (кожна релігія є вченням). Війна атеїстичного режиму триває на обширі червоної московської імперії понад півсторіччя. Режим програв боротьбу за віру в комунізм, залишилась гола імперія, духова порожнеча і — народні шукання істини та масове звернення до віри-релігії, проти чого так завзято і так безнадійно бореться режим.

Дитині змалечку твердять, що Бога немає. Тоді дитина починає вірити в щось інше. Один приклад. Київська „Соціялістична культура", ч. 2 з 1974 року подає: „У новокраматорському, Донецької области, якось Оленка К., учениця 4-ої кляси („класу" — змінюємо зросійщений правопис), учасниця драмгуртка палацу культури, не прийшла на репетицію. З'ясувалося, що вона завернула додому, бо чорна кішка перейшла дорогу!.. Деякі старшоклясники, хто жартома, а хто й серйозно, починає виявляти увагу до гадання, до прикмет, що можуть нібито вплинути на вибір професії, передбачити вступ до інституту тощо"...

„Є молоді безвірники, адже в кожній школі працюють гуртки „Молодого атеїста". Є такі, що вірять у „чорних кішок", у забобони. Є й інші, як розповідає названий журнал із Києва: „Помітили, що інша дівчина, перед тим як вийти на сцену читати вірш, перехрестилась". Є ще й інша категорія дітей: „Кількох хлопчиків і дівчаток бачили у церкві з бабусями". Очевидно, тут розповідь тільки про одну школу, а їх десятки тисяч в Україні, і всюди такі явища. Колись І. Драч із удаваним, чи й щирим переляком розповідав на сторінках „Ранку", що він сам, на власні очі бачив дітей і молодь, які молилися в Почаєві.

ЦК КПСС кидає багатомільйонові суми на атеїстичне виховання, утримує цілу армію професійних атеїстів, платних осіб, які з боротьби проти природи людини зробили собі професію. Кіностудії в Москві в Москві, Ленінграді, Таллінні, Києві, Одесі і т. д. одна за одною випускають кінофільми, що їх демонструють у „палацах культури" та на „дитячих ранках", на які вчителі в обов'язковому порядку зганяють усіх учнів. Що варті самі назви кінофільмів: „Кепа і хитрий бог", „Чому піонер є атеїстом", „Чудотворна...", „Обмануті", „Розвійтеся, чорні хмари" та ін., навіть „Чорна кішка", бо доводиться боротися і з забобонами. На кіно справа не спиняється: дітей, які ходять до церкви, забирають від родичів, а родичів карають; про що писала група баптистів із Харківщини до ОН. Дітям читають вчителі й агітатори такі лекції: „Піонерський галстук і хрест — не товариші", „Релігійні свята — на суд!"; для старших дітей і молоді дають виклади на теми: „Сутність релігійного сектанства", „Іудаїзм та сіонізм", „Хто такі баптисти", навіть „Що може бог"... А для батьків тих дітей влаштовують примусові вечори на теми: „Атеїстичне виховання в сім'ї", „Чи вчить релігія добру?", „Релігія — отрута, бережіть малят!"

„Радянська освіта" ч. 12 з лютого ц. р. закликає: „Атеїзм — одна із складових частин комуністичного світогляду. Ми не вправі миритися, коли серед населення зустрічаються люди, що вірять в бога, в чорта і т. д." Сказано грубо, але правдиво: є такі, що шукали і знайшли Бога, а є й такі, що вірять „у чорта", у котів... — бо людина не може жити без віри.

Чорним потоком пливуть із червоних друкарських машин такі видання, як „Ленін про релігію", „Основи наукового атеїзму", „Чому католицизм модернізує обрядність", навіть „Свастика на сутанах", у якій, за повідомленням журналу „Соціялістична культура" з лютого ц. р., „викривається верховодів унії та автокефалії, показується справжнє обличчя „отців" — зрадників українського народу"... І такі заяви: „Збереження миру в світовому маштабі стає однією з найпекучіших проблем сучасности... В сучасних умовах проблема віри набуває виняткового значення. Маркс і Енгельс вірили, що комунізм пануватиме на всій плянеті. Він уже став наукою, вірою і переконаністю багатьох людей, в авангарді яких ідуть радянські люди, тісно згуртовані навколо рідної ленінської партії" (там же, стор. 15).

У тім, може, й уся справа, що комунізм і його складова частина, атеїзм, не стали ні наукою, бо наука не займається утопією; не став і вірою, бо вірити в матерію — це вище людських сил.

Тому й триває війна, і вона буде поширюватися аж до закінчення комуністичного імперського режиму. 25 років тому совєтські газети атакували „старих дідусів та бабусь" за те, що вони йшли у церкву, а тепер дедалі то частіше атакують... дітей і молодь. Панін, недавній політичний емігрант із СССР, тепер у Парижі, стверджує, що релігійність у СССР набирає масового характеру та що це є переходовим періодом до психологічного розкуття народних мас, що їх намагається вести скованими Москва у XX сторіччі.

ЗГАДАЙМО, БРАТТЯ, НАШЕ ЗАКАРПАТТЯ

Згадаймо ж ми, браття, наше Закарпаття,
Зеленії гори, ясні полонини,
Плаї таємничі, багаті долини;
Бистрі наші ріки, виноград родючий,
Вино середнянське й овочі пахучі!..

Вівці там пасуться й воли круторогі..
Добре їх узріти здалека, з дороги..
Міста, села рідні, церковці старенькі,
Де ми так молились, як були маленькі.

Наш народ убогий, а духом могучий:
Привітливий, чесний і дуже робучий!
Віру і звичаї кріпко він тримає,
Владимира Князя в колядках згадає..

Тож згадаймо, браття, наше Закарпаття!
Молімось до Бога за нашу Країну
і згадаймо серцем і всю Україну!....

Написав о. АНДРІЙ КІСТЬ,
учитель в селах Карпатської України
в 1930-1936 роках

Лука Луців

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

Данко Вітер. ДАЛЕКІ МАНДРИ. Торонто, 1973, ст. 302. Мовний редактор — Яр Славутич, ілюстратор — Оксана Сербин, обкладинка — Володимира Мазепи. Накладом М. Мариняк.

Автор видав цю пригодницьку побутову повість накладом М. Мариняк, яка продає цю книжку, мешкаючи при цій самій адресі, що й Данко Вітер. Та це зовсім не применшує вартости книжки, на видання якої автор дістав одну тисячу долярів від такої поважної установи, як Фундація ім. Тараса Шевченка у Вінніпезі.

„Далекі мандри" — це опис втечі молодих втікачів із заслання, серед примітивних обставин життя, без жадних удогіднень транспорту, і в різних порах року. Втеча трудна і довга. Автор подає „джерела", на яких побудовано цю цікаву повість, яка не потребує характеристики, що вміщена під заголовком: „повість молоді", яку автор вибрав після роздумування: чи це „повість для молоді", чи „повість про молодь", бо ця книжка і те і те, і ще й „повість для старших".

Автор подає джерела своєї праці: „досвід і листи, розповіді й спогади, реферати, преса — українська й чужомовна, та найважливіше — публікації численних мемуарів, написаних очевидцями". Солженіцин тепер спопуляризував проблему російських комуністичних таборів праці, українська книжка Данка Вітра в белетристичній формі оповідає про пригоди героїв під час їхніх мандрів зі Львова через Київ, Москву, Вологду, Потьму, Коченву, Айкіно, Печору, аж за Полярне коло до Воркути. Герої: бандит Чорний Саша, студент технікуму Ярема Волошин, його приятель Вацек Прохазка (батько словак, мати полька), Юрій Косевич зі Львова — учень середньої школи, його батька й матір арештували й вивезли в невідоме, як українських націоналістів. Оцей Юра мусів пізніше змінити прізвище на „Миколу Путенка.

Час подій у повісті: від 1944 до 1948 року. Очевидно, що героїв є багато більше, вище згадані герої переживають незвичайні пригоди, про які їм навіть не снилося, бо „все складалося так дивно і несподівано, як у фільмі або в книжці".

Згадаймо хоча б трагічну сцену, коли баржу з засланцями почала заливати вода, і люди втікали з неї, як тільки могли: деякі втонули, інші самі випливли на берег, а частину сторожа затримала, при чому погубилися діти від батьків... „Чимало людей потонуло в середині баржі. Це були хворі, старі, малі діти — й ті, хто не вмів плавати, або не міг завчасно дістатися до виходу".

Головний герой Юра-Микола у вільних хвилях пише щоденник. Він записує в 1947 р. в Айкіно: „Звідси вже, мабуть, тільки п'ятсот кілометрів до Полярного кола. Незадовго опинюсь на полюсі, а потім скік на Аляску. Дай то, Боже... амінь!"

„Далекі мандри" — цікава книжка. Знаю це не тільки з власного досвіду, але за таку її вважають і ті особи, що також її читали. Автор просить читачів, щоб висловлювали свою думку про ці мандри „так просто з мосту", чи книжка цікава і чим вона цінна для них. А хто не міг читати, нехай признається

(Закінчення на стор. 5-ій)

ВИЯСНЕННЯ

УГКЦ З'ЯСОВУЄ СВОЄ РОЗУМІННЯ ВЗАЄМОВІДНОСИН МІЖ УКРАЇНСЬКИМИ ПРАВОСЛАВНИМИ ЦЕРКВАМИ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ"

Вінніпеґ. — На сторінках газети „Вісник" з 1-го березня, видання Української Греко-Православної Церкви в Канаді, появилося „Вияснення в справі взаємовідносин між Українськими Православними Церквами у вільному світі". Це „Вияснення" опубліковане „з благословення Священного Єпископату Української Греко-Православної Церкви в Канаді" і стосується спільних нарад єпископів і представників Вищих церковних управлінь трьох Церков-Митрополій, що відбулися з ініціятиви УГКЦ в Торонті 31 жовтня і 1 листопада під проводом Владики-Архиєпископа Михаїла, первоієрарха УГКЦ. Це „Вияснення" УГКЦ вважала за відповідне подати у зв'язку з різною інтерпретацією постанови цієї наради, зокрема у зв'язку з вістками в деяких українських газетах, мовляв, у висліді торонтських нарад дійшло до об'єднання трьох головних Українських Православних Церков в одній Українській Православній Церкві.

На основі „Вияснення" можна зробити висновок, що того роду інтерпретації вислідів нарад не були правильні і що фактично окремі Церкви далі не вийшли поза сферу „духовної спільности". Нижче подаємо у винятках це „Вияснення" порядком інформації.

Із „Вияснення" в справі взаємовідносин між Українськими Православними Церквами у вільному світі

„. . . Як подано в офіційному Комунікаті, наради в Торонті винесли дві декляраціі та одну резолюцію. Щодо резолюції, то вона говорить сама за себе, а що більше — вона не відноситься до питання поєднання Українських Церков-Митрополій, отже нема потреби тут її розглядати. Щождо декляраций, то перша з них стверджує, що під оглядом духовним три Митрополії, — УГПЦ в Канаді, УПЦ в ЗСА та УАПЦ в Европі, — становлять одну Українську Православну Церкву у вільному світі, зовнішнім виявом його являється Собор Єпископів і Представників Вищих Церковних Управлінь згаданих Митрополій, який відбувається щонайменше раз до року, або в міру потреби".

Що ця декляраця говорить про об'єднання духовне, а не адміністративне або ієрархічне, це ясно підкреслюють дальші слова Комунікату, а саме: „Дух братньої згоди і духової спільности . . . знайшов своє святе виявлення і освячення у спільній Святій Літургії, яка була відправлена . . всіма Владиками і духовенством, які щиро вірять в те, що їх духовне єднання дасть кращу змогу вести далі діло Боже і краще послужити Многострадальному Народові у всьому світі".

Отже „Собор Єпископів і Представників Вищих Церковних Управлінь трьох Українських Православних Митрополій" не є ані „єдиним духовним проводом" цих Церков-Митрополій, ані „єдиним Собором Української Автокефальної Православної Церкви", ані, врешті, якимсь чужим для нас „Синодом УАПЦ", як це мильно подавала непоінформована преса, — а є це тільки й виключно спільні наради Проводів духовно об'єднаних, але адміністративно та ієрархічно незалежних від себе Церков-Митрополій. Але хоч ці Церкви-Митрополії є незалежні від себе та „живуть своїм самостійним, автокефальним життям, згідно за своїми статутами та згідно з державним устроєм своїх країн", — вони „становлять собою одну духову цілість, і як такі, у спільних для себе справах нараджуються, порозуміваються, вразі потреби, спільно виступають, як члени одної і тої самої Української Православної Церкви" (Див. Постанови Конференцій-Нарад з рр. 1953, 1957, 1960).

Друга деклярація нарад у Торонті заявляє, що як зв'язки з Вселенським Православієм, так і взаємовідносини з Царгородською Патріярхією „залишаються на базі повної Автокефалії Української Православної Церкви у вільному світі". Це значить, що як поодинокі Церкви-Митрополії, так і духовно-об'єднана Українська Православна Церква у вільному світі відкидає всяку чужу зверхність над собою, отже й таку зверхність Царгородської Патріярхії, в якій Церква в Україні знаходилася до 1686 року. — На місці буде підкреслити, що ця деклярація вповні згідна зі становищем нашої Церкви в Канаді, яка устами свого Собору в 1951 році на весь світ проголосила, що „Українська Греко-Православна Церква в Канаді в своїх відносинах до інших Православних Церков є автокефальна та рівна з ними". Від цього свого становища наша Церква не відступила по нинішній день.

На закінчення, ще одно виявлення, до якого нас примушує стаття п. з. „Будьмо уважні", яка появилася в „Українськім Православнім Слові", в числі за листопад-грудень 1973 року, та яка власне відноситься до нарад Єпископів і Представників Вищих Церковних Управлінь, що відбулися в Торонті. Цю статтю передрукував, із зазначенням джерела, „Новий Шлях" у числі з 5-12 січня 1974 року при чому „виправив-доповнив" її в той спосіб, що до заголовку „Будьмо Уважні" він додав ще й свій підзаголовок: „Коментар до Собору Єпископів Української Православної Церкви", який аж ніяк не відповідає правді, бо в Торонті такого „Собору" не було і нема. Відколи і на якій підставі „Новий Шлях", орган політичної партії, присвоїв собі право цензурувати чи виправляти редакційні статті в офіційнім органі УПЦ в ЗСА, що ним є „Українське Православне Слово", — нам невідомо, але це наглядно показує, як чужі й непокликані чинники часто втруча-

(Закінчення на стор. 5-ій)

Наші гості в Англії

Почну від сантиментальної частини допису, бо воно до певної міри оправдає моє вийнятково піднесене зацікавлення та пов'язане із тим нетерпеливе очікування. Ви вже напевно догадались, що тут буде мова про наші славні мистецькі Ансамблі, хор „Гомін" і танцювальну групу „Орлик" з Великої Британії, приїзд яких на Американський континент стане майже сензацією 1974 року.

Мене особисто в'яжуть „родинні вузли" з „Гомоном", що являється метаморфозою колишнього рімінського дивізійного хору „Бурлаки", з-під батути Стефана Гумініловича і Геня Пасіки, до якого я теж мав шану належати у початках його заснування. А другий „родинний вузол" відноситься до особи теперішнього дириґента „Гомону" Славка Бабуняка, мого старокрайового земляка, який (як і я) мочив колись нагітки у чистих водах таємничого Вережанського ставу... Та це вже речі минулого, зафіксовані блідими карлючками на пожовклих листках альбомів сантиментальних мрійників...

Коли читаємо у пресі про успіхи і здобутки наших Ансамблів на протязі їхньої 25-літньої діяльности, то, ніде правди діти, нам „американцям", що розтаборилися по цей бік Атлантику, стає трішки заздрісно і млосно за всі ті відзначення, нагороди і трофеї, що їх одержали на різних міжнародніх фестивалях наші Земляки із замрячених островів Їхньої Королівської Милости... Одне нас взаємно переконує: за маловартісні речі міжнародніх нагород не дають!...

Отже, ви тепер зі мною погодитесь, що мистецькі Ансамблі Союзу Українців у Великій Британії „Гомін" й „Орлик", — це напевно високоякісні і першорядні одиниці. А з того твердження виринає перед нами імперативна альтернатива без уваги на будь-які перешкоди, ми обов'язково повинні взяти участь у концертах наших европейських гостей, бо подібна нагода так скоро нам не трапиться!..

Доведеться по-військовому витягнутись „на струнко", коли згадаємо ще про третього партнера тієї мистецької сотні, тенора-бандуриста Володимира Луцева. Кар'єра цього талановитого співака відома по всіх континентах нашої пляни: 2,000 виступів у двадцяти країнах світу; він автор численних грамофонних платівок; носій 1-ої нагороди на міжнародному конкурсі співаків у Бельгії, і прочеє і прочеє...

Хтось наївний підсував мені вчора злосливе підозріння: — О, вже знову починається інвазія Америки в пошукуванні за долярчиками... — Нонсенс! Кожний бо знає, що самі тільки кошти приїзду такої багаточисленної групи зумовляють велике фінансове ризико, а що вже тут говорити про „бизнес"!...

Ото ж, не примана заробітку стала головним мотивом приїзду цих знаменитих Ансамблів, але бажання живого зв'язку і духової єдности нашої Української Братії на чужині сущій. Тривке бажання зустрітись разом, запізнатись і в родинному крузі поділитись спільно своїми життєвими турботами. А потім, сплівши міцно дружні долоні, повернутись обличчям туди, де „реве ревучий". Де саме тепер наш нескорений народ повторяє унізоном за віщим Тарасом: ... „Кайдани порвіте і вражою злою кров'ю волю окропіте!... Отак я розумію мотиви гостинного турне наших Ансамблів з Великої Британії.

Поглянувши на фото-світлину виконавців, ми завважимо, що це переважно молоді хлопці і дівчата, багато із них діти бувших вояків-дивізійників. І тут криється ще одна з причин, чому ми ставимось до них з такими симпатіями. Треба надіятись, що їхні виступи по українських Осередках у Новому Світі зустрінуть бажану піддержку і щиру, староукраїнську гостинність, на яку вони чекають і вповні заслуговують!

Олександер Білик

Володимир Білик очолив Відділ Т-ва за Патріярхальний Устрій УКЦеркви в Джерзі Ситі

В суботу 3-го березня ц. р., відбулися тут Річні Загальні Збори місцевого Відділу Т-ва за Патріярхальний Устрій УКЦеркви. Зборами керувала Президія в складі: інж. Іван Кравчук — предсідник, Франц Колодій — секретар, представник Централі ред. Василь Пасічняк — почесний член Президії. Відчитано привітання від голови місцевого Відділу УККА д-ра Євгена Котика. Звіт з діяльности уступаючої Управи склали: голова В. Білик, секретар Ф. Колодій, касир М. Жук. Про вислід проведеної контролі звітував М. Миколишин.

Звіти, відповіді на запитання, дискусія над звітами і слово представника виявили, що Управа у межах своїх можливостей провела належну працю і після уділення абсолюторії, Збори одноголосно перевибрали, з деякими змінами, Управу в такому складі: В. Білик — голова, Д. Вох — м. голова, Клявдія Солюк — секретар, Ф. Колодій — скарбник, М. Петришин — орг. реф. Члени Управи: Ольга Блетен, А. Шубак, С. Островський. Контрольна Комісія: С. Миколишин, М. Перемета, Г. Бура. Товариський Суд: ред. А. Драган, В. Колодій, І. Кравчук, К. Салюк, А. Шубак С. Островський.

Ред. В. Пасічняк вже декілька разів виступав у нашій громаді у патріярхальній справі: чи то з нагоди Заг. Зборів, чи то окремо з відповідними доповідями. Отже, присутні мали нагоду переконатися про його об'єктивність взагалі, і не абияку обізнаність в теологічних, церковних і політичних проблемах. Тому, як і попередніх разів, так і тепер, після слова-доповіді редактора розгорнулись дискусія, в якій забирали слово: Д. Вох, Г. Бура, А. Шубак, Ф. Колодій, М. Жук, І. Вішка й інші. Навіть на складні запитання присутні одержували чіткі відповіді.

Наприклад, запитання: „Чи з патріярхальним устроєм прийде до поєднання обох Українських Церков: Католицької і Православної?" Відповідь: „Тоді прийде до поєднання, якщо католики визнають, що Православна Церква теж веде до спасіння. І віце верса... Як всі ми зрозумієм й утвердимось, що обидві ці наші Церкви ведуть до спасіння. Вже наш Великий митрополит Андрей писав що в православних є теж правдива Служба Божа, і правдиві св. Тайни, а Другий Ватиканський Собор визнав, що Православна Церква є в сполуці з Духом Святим і всі таїнства у Православній Церкві такі як і в Католицькій.

Вияснювання присутні приймали оплесками. Збори привітали присутнього сотника Олексу Демченка з його 80 - літтям і подякували йому, що не зважаючи на свій вік і неприналежність до нашої парафії, з власного зацікавлення, разом з дружиною прибув на Збори з Бейону.

Взагалі Збори відбулися в діловій атмосфері. Разом з гістьми присутніх було понад 50 осіб. Відспіванням „Боже вислухай благання", закінчено збори.

І. К.

Авторський вечір письменниці Уляни Любович у Бостоні

Старанням 79-го Відділу Союзу Українок міста Бостону відбувся тут в неділю, 10 лютого 1974 р., авторський вечір письменниці та головної редакторки „Нашого Життя" Уляни Любович.

Цей літературний вечір мав відбутися ще 18-го листопада 1973 року, але письменниця У. Любович не могла тоді приїхати до Бостону, бо була потурбована в автомобільному випадку. Тому той вечір тоді відбувся у відсутності письменниці зі зміненою програмою.

В неділю, 10-го лютого, по полудні зібралось понад 80 любителів літературного слова в Українському Народному Домі Бостон - Метепен, де письменницю і авторку книжки „Розкажу вам про Казахстан" привітала пані Надія Миколаєвич, культурно-освітня референтка 79-го Відділу СУ у Бостоні, і розказала присутнім, що авторка під час останньої світової війни була заслана разом зі своїми батьками зі Львова у Казахстан. Після тяжких переживань та труднощів видісталась з того непривітного світу і тепер живе в Ню Йорку. Референтка звернула увагу й на те, що письменниця У. Любович походить з родини Старосольських, донька довголітнього громадського діяча, адвоката Старосольського, що під час польських судових розправ у Львові ревно боронив молодих українських політичних в'язнів. Її брат Юрій Старосольський є Начальним Пластуном на цілу українську діяспору.

В першій частині своєї програми Уляна Любович прочитала зі своєї книжки „Розкажу вам про Казахстан" чотири нариси, а саме „У вагоні теплюшці", „Сьоме не кради", „Паша Коп'яйкіна" та „За спокій душі". В другій частині програми прочитала вона оповідання „Далека дорога", що було друковане в одному з українських журналів.

Присутні сердечно вітали письменницю під час її програми, в дискусії цікавилися її авторськими плянами на будуче, збирали її автографи і в приємній гутірці за чаєм й тістечках розкупили понад 25 примірників її книжки „Розкажу вам про Казахстан".

Під часперерви між двома частинами авторського вечора виступив також автор цього допису, (інж. М. Вінтонів) та відчитав кілька віршів св.п. Миколи Кечи, члена української громади Бостону та народного поета-самоука, що відійшов у вічність перед 40 днями.

Він то, проживаючи в Бостоні серед нашої громади, брав активну участь в її житті та разом з громадою радів її успіхами, або турбувався її труднощами.

Хоч самоук, мав він здібність всі ті свої спостереження й переживання з життя бостонської громади та з життя й подій українського народу взагалі — укладати на папері в формі віршів, що в них порушував культурні, церковні та політичні теми.

Інж. Михайло Вінтонів

Фортепіяновий речитать Ірени Пелех в радіо

Молода, сімнадцятилітня піяністка — українка, Ірена Пелех була вже кількакратно відзначена американськими музичними товариствами за її високий рівень мистецької гри на фортепіяні. Її сила інтерпретації зокрема українських композиторів, прекрасна.

16-го лютого ц.р. вона дала фортепіяновий речитать на хвилях етеру зі станції WSOU —FM 89.5 Сітен Гол університету, в рямах студентської програми „Український Світогляд", яка є кожного понеділка о год. 6.30 вечора.

Ірина Пелех це — перша молода українка, що дала самостійний фортепіяновий концерт виключно українських композиторів приблизно рік і пів тому назад, здобуваючи ним загальне признання.

І цим разом в своєму радіовому речиталі вона грала знову тільки українських композиторів: Лисенка, Барвінського, Степового, Кос-Анатольського і інших. Вона вихованиця УМІ, кляси пані Галини Клим.

М. Ч.

Будівничі української історичної науки

(П.С. УІТ) — Минулого року започатковано збірку на видавничий фонд „Українського Історика" — єдиного українського історичного журналу поза Україною. Основною ціллю було зібрати 50 тисяч дол., які стали б основою видавничого фонду УІТ. У міжчасі запляновано цілу низку важливих історичних публікацій українською і англійською мовами. Українські історики вперше звернулися до українського громадянства і установ із проханням допомогти їм у відповідальній праці. До сьогоднішнього дня жертводавці склали або задеклярували 11,368 (одинадцять тисяч триста шістдесят вісім долярів). Отже навіть не зібрано четвертої части запланованої суми. Саме тому вирішено продовжити збіркову акцію протягом 1974 року. Цією дорогою хочемо поінформувати українське громадянство, що вже здано до друку останню працю проф. Я. Пастернака. Також збільшено сторінки „Українського Історика". Інші видання будуть видані за допомогою української громади. Ще раз апелюємо до української громади в Америці і Канаді допомогти в праці українським історикам. Кожний свідомий українець, кожна українська установа повинні стати будівничим української незалежної історичної науки.

Видавничий Фонд „Українського Історика"
Листа ч. 8.

Наступні громадяни і установи склали або здеклярували пожертву на Вид. Фонд:

Фундатори: д-р Петро Пшик (Самервіл) 250 дол. разом з попереднім датком 500 дол.

Меценати УІ: П.М. Дерій (Тандер Бей, Онт.) 300 дол., д-р Богдан Запутович (Торонто) 100 дол. (з попереднім датком 225 дол).

Добродії УІ: По сто долярів склали: П. Петро Кириленко (Філядельфія), Кредитова Спілка Матері Божої в Торонто.

Прихильники УІ: д-р Е. Муло 50 дол., Анастазія Микитчук 40 дол. (Онт.), проф. О. Мартинюк 25 дол., д-р В. Кліш 25 дол. (Філядельфія).

По 10 дол.: д-р О. Дерій (Балтимор), Семен Корбан (Вінзор), інж. М. Каплистий (Філядельфія), Василь Кострицький (13 дол., Філядельфія).

По 5.00 дол.: д-р І. Домбчевський (Йонґставн), Ст. Хомяк (Маямі), д-р Заплатинський (Клівленд), М. Шиманський (Торонто), М. Субтельний (Філядельфія), Я. Гаврилюк, д-р З. Гелета (Коледж Парк), М. Корінець (Лос Анджелес), д-р В. Сірський (Онт.).

Усім жертводавцям-будівничим української історичної науки складаємо щиру подяку. Заразом пригадуємо, що пожертви можна надсилати ратами. Добровільні датки проситься надсилати на адресу:

"The Ukrainian Historian"
P.O. Box 312
Kent, Hhio 44240
USA

Січневі Роковини в Коговсі

Заходом Відділу УККА в Коговсі, посадник Вірджінія МекДоналд видала 21 січня проклямацію, призначуючи 22-го січня 1974 „Українським Днем Незалежности в Коговсі" і закликаючи всіх громадян міста відзначити 56 Роковини проголошення Незалежности Української Народної Республіки, тим виказала симпатії до українського народу та його права на волю і незалежність.

Цього дня над Міською Управою поруч американського повівав український прапор.

Прихильна згадка про це проклямування була поміщена в американській пресі в Трой. Парафіяльна місцева школа цього року вперше відзначила цю подію імпрезою та доповіддю учительки Уляни Омецінської яка пояснила шкільній дітворі значення цього свята.

В неділю 27-го січня ц. р. о. В. Андрушків відправив в наміренні Українського Народу Благородну Богослужбу.

Велике свято, великої родини

У неділю 9-го грудня, бостонська громада переживала велике і радісне свято-храмовий празник церкви ім. Ап. Андрія Первозваного, 15-ліття посвячення новозбудованої церкви та спалення боргових паперів.

Ще з 20-их чи 30-их років бостонська громада мала Троїцьку церкву на Арлінґтонській вулиці, близько до центру міста. Там було скупчене все релігійне і національно - культурне життя громади. Але трапилось так, що місто поширювало вулицю Арлінґтон і відрізало частину церкви. Церква і заля стали зовсім тісними. Громада збільшувалась, приїхали нові іміґранти. Дедалі то все більше було голосів за тим щоб купити більшу, нову церкву. На купівлю нової церкви треба було мати багато грошей. Але місто сплатило громаді 20.000 дол. за урізану частину церкви і ці гроші були здані до банку на ріст. Розрахунок був такий, що ці 20.000 дол. та 30.000 дол. від продажу теперішньої церкви будуть достатні, щоб купити нову. Підшукали й відповідну церкву — німецька лютеранська громада продавала свою церкву за 50.000 дол. Але парохіяни переконались, що прийдеться видати на цю церкву забагато грошей, тоді як уже витрачатись, то краще на будову нової церкви.

Ініціятивний комітет (а властиво Святослав Петрів) зібрав відомості й накреслив графіку районів найгустішого скупчення українських родин. На цій підставі та, беручи до уваги можливості доїзду засобами міського транспорту, прийшли до висновку, що будувати церкву треба в районі Джемейка Плейн, Розліндел і Матапан.

Будова нової церкви, на думку Будівельного комітету, що його очолив був Андрій Трухніцький, а входили ще і Макарець, покійний Д. Гурин, В. Хомин, та на думку економічних і правних дорадників, може коштувати до 100.000 долярів. Отже тих грошей, що були в банкові та передбачуваних від продажу старої церкви буде мало, потрібні будуть великі пожертви самих парохіян. Не всі парохіяни мали стільки ентузіязму, щоб давати великі гроші, але авторитет керівників, підтримка їх більшістю парахіян, індивідуальні намови дали свої наслідки і прийшло до зголошень зобов'язань на суму пожертв по спроможності кожного парахіянина.

На цей час визріло ще одно, дуже важливе рішення — об'єднання двох парахій „Троїцької" в Бостоні і „Миколаївської" в Кембріджі в одну велику парахію. Так постала сьогоднішня парафія церкви св. Ап. Андрія Первозваного.

Тепер уже разом заходились підшукувати місце, архітекта і контрактора на будову нової церкви, а парахіяни зголошували свої зобов'язання на можливі суми пожертв, а дехто й складав пожертви.

В цей час трапилось і місце у дуже гарній околиці. Лікар, що мав шпиталь і велику ділянку землі, продавав частину землі, про що довідався Йосип Харина, що працював (і працює) в Економічно-плянувальному відділі міської управи. По його інформації про розмір ділянки і ціну, по довшому обмірковуванні громада й купила 30,000 квадратових стіп землі за 30,000 долярів.

Тим часом ішло обговорення вигляду самої нової церкви, її форми, розміру і стилю. Переглядали малюнки церков у історичних книгах, їздили навіть до Едмонтону в Канаді, щоб побачити новозбудовану церкву проєктовану архітектом Ю. Кодаком, зв'язались із архітектом і вибрали проєкт церкви, що був копією Андріївської церкви в Києві. Маючи проєкт церкви, оголосили пошуки за контрактором. Зголосилось три контрактори і найдешевше брався за будову контрактор Мартіні, забажавши 235.000 долярів. Такої високої ціни ніхто не сподівавсь, зібраних грошей було мало, навіть зобов'язання не покривали ціни, постало питання про позику. Шукали українських фінансових організацій, що могли б позичити гроші і нарешті Український Робітничий Союз погодився дати позику у сумі 50.000 долярів з невеликими відсотками до сплат. Під час будови, що йшла досить поспішно, забракло грошей на сплату місячних рат. Тоді прийшли позички від самих парохіян.

Нарешті в 1958 р. будову церкви закінчено і 9-го грудня (неділя перед днем св. Ап. Андрія) її посвячено. За кілька років громада спромоглась на нових 25.000 дол. і поставила в церкві прекрасний іконостас, а ще за кілька років придбала іншу частину землі коло церкви та на ній мурований дім лікаря, для настоятеля церкви. Це вимагало нової позички, яку й уділив Український Робітничий Союз у сумі 23.000 долярів, а решту до 32.600 дол. знову склали парохіяни.

Отож, коли у неділю, 9-го грудня м.р. Бостонська громада черговий раз справляла храмовий празник, то її майно - церква, улаштування в ній з іконостасом, прикрасами і лавками, земля навколо церкви і парахіяльний дім на ній виносили загальну вартість у 410.780 долярів. (Будова церкви обійшлась трохи дешевше, бо не було скель до зриву, а саме: 233.185 долярів).

На бенкеті, з цієї нагоди, з нагоди храмового празника, що відбувався у церковній залі, зібралась разом уся велика родина. За ці 15 років громада склала великі суми грошей, побудувала церкву і цього року сплатила останню рату боргу, а було його 115.000 дол., спалила боргові папери.

Тому так радісно та урочисто проходив бенкет, тому так зворушливо промовляли промовці, а було їх багато і своїх, і гостей, в тому числі о. митрат І. Данилевич — настоятель нашої церкви протягом 15 років, надхненник початку будови і посвяти нової церкви. О. В. Коваленко з сусідньої парахії з Вунсакету, о. М. Пахолок, сьогоднішній настоятель, Роберт Квін, головний прокурор стейту Масачуссетс, Д. Бортник — багаторазовий і сьогоднішній голова Церковного комітету, С. Кайко — фінансовий секретар, організатор і пляновик фінансових операцій тощо. Бенкетом проводив та представляв гостей і визначних осіб, тостмайстер И. Харина.

На закінчення бенкету відбувся концерт з виступом Лариси Діяк і Євгена Мороза — солістів, дитячої танцювальної групи під проводом Марії Магочі (колишньої танцюристки танцювального ансамблю „Дукля), бостонський ансамбль танцюристів під проводом В. Курила, та церковного хору під проводом Андрія Трухніцького.

Андрій Бараннин

Канадський міністер Стенлей Гайдаш відвідав у Римі Кардинала Йосифа Сліпого

Торонто. — Бюро Федерального міністра для справ багатокультурности д-ра Стенлея Гайдаша в Торонті повідомило про те, що в часі офіційних відвідин Мальти та Італії минулого місяця, міністер С. Гайдаш побував у Ватикані і при цій нагоді відвідав, разом із свою дружиною, Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого у його резиденції у Ватикані. Крім того, канадські офіційні гості відвідали церкву св. Софії та приміщення Українського Католицького Університету, де мали довшу розмову з професорами і студентами.

В часі перебування в Римі, міністер С. Гайдаш був прийнятий на приватній авдієнції Папою Павлом УІ та зустрівся з секретарем Світового Синоду Католицьких Єпископів, єпископом, В. Рубіном та його асистентом єпископом Весолим у польській церкві св. Станислава в Римі.

Перед відзначенням 100-річчя Президента о. Августина Волошина

ПРЕЗИДЕНТ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ О. МОНС. АВГУСТИН ВОЛОШИН 1874 — 17 березня — 1974

Ювілейних Комітет у Філядельфії під патронатом Відділу Українського Конгресового Комітету, в неділю 31-го березня ц.р. о 6-ій год. в авдиторії митрополичої катедри при Н. Френклін і Бравн вулицях влаштовує Святочну Академію з нагоди 35-річчя проголошення Карпатської України державою і 100-річчя від народження о. монс. А. Волошина, кол. президента Карпатської України, який після окупації Карпатської України мадярами перебував в Празі, де з приходом большевиків арештовано його і вивезено до Москви, де 1945 р. у жахливих умовах в Лефортській тюрмі помер. До Комітету входять: голова Сойму Карпатської України — проф. А. Штефан, о. протопресвітер Ст. Біляк, д-р Петро Стерчо і Микола Вайда.

У програмі Святочної Академії буде апель комбатантських і молодечих організацій, промова о. Ст. Біляка настоятеля української православної митрополичої катедри, виступи хору і оркестри співочого Т-ва „Кобзар", деклямація Клавдії Гош і монтаж філядельфійської пластової станиці „Пластуни в Карпатській Січі". Комітет для вшанування о. президента, А. Волошина у його 100-річчя надіється на велику участь філядельфійських українців, щоб вшанувати батька українського національного відродження Закарпаття, великого соборника та Ісповідника Віри о. през. Августина Волошина.

Н. Н.

Манітобський Університет влаштував виставку творів Т. Шевченка

Вінніпеґ. (І. М.) — Для відзначення 160-их роковин з дня народження Тараса Шевченка, Відділ Спеціяльних Колекцій при головній бібліотеці Манітобського університету організував виставку його поетичної та мистецької спадщини. В трьох виставових столах під склом організовано 4 секції виставки: 1. Різні видання Шевченкового „Кобзаря" (включаючи 1-ше вид. з 1840 р.) друковані в Україні й поза Україною, в хронологічному порядку та різних форматів. 2. Переклади „Кобзаря" та з „Кобзаря" в англійській мові, а також праці про велич Т. Шевченка англійською мовою, включаючи ЮНЕСКО журнал „Кур'єр" з 1964 р. 3. Секція мистецької спадщини Шевченка. 4. колекція пам'ятників Т. Шевченкові в Україні та поза Україною. Головний стіл вміщає біографію Т. Шевченка (англійською мовою) та „Заповіт" в трьох мовах: в українській, англійській та французькій. Кожна секція має окремі супровідні пояснюючі тексти, як також під кожним експонатом дублюється надпис по-англійському. Матеріяли для виставки були випозичені із Слов'янської колекції Спец. Відділу головної бібліотеки, а також з Осередку Української Культури й Освіти у Вінніпеґу та з приватної колекції скульптора Леоніда Молодожанина. Виставку впорядкували працівники бібліотеки пані Орися Трач та Ярослав Костур,під керівництвом голови Відділу Спец. Колекцій І. С. Мухина. Виставка відкрита від 5-го березня до 5-го квітня, ц. р., її можна відвідувати в годинах праці головної бібліотеки (Елизабет Дафо Ляйбрері).

Осередок СУМА ім. Степана Бандери в Ню Гейвені

3-го лютого ц.р. відбулися річні Загальні Збори Осередку, в шкільному приміщенні української католицької церкви. Зборами провадив Євген Козюпа як голова президії і Гнат Андрусишин як секретар. Про працю за минулий рік звітували голова Осередку Стефан Данів, заступник голови Іван Гузик, секретар Гнат Андрусишин, скарбник Стефан Садівський та від Булави звітували Мирон Мельник, Леся Данів і Лариса Садівська.

Зі звітів довідуємося про тісну співпрацю Осередку з Головною Управою СУМА, співпрацю із іншими організаціями на терені Ню Гейвену і про виховну працю в юнацтві. Виховники старалися і дуже добре вив'язалися у своїх ділянках, особливо відзначено двох молодих виховниць Анну Іродич і Ларису Садівську. Управа рівнож складає подяку прихильникам і симпатикам Осередку, які допомагають викладами, доповідями чи іншим.

Багато часу Осередок присвятив фінансовим справам, як збірки на будову світлиці в Елленвіллі, де зібрано три і пів тисяні долярів, Визвольний Фонд, фонд юнацтва СУМА, на інвалідів вояків УПА, збірка Діти Дітям і багато інших.

Від Контрольної комісії звітував Євген Козюпа, він похвально поставився до провадження Осередком і склав побажання, щоб праця і в майбутньому проходила в цей же спосіб.

Збори прийняли всі звіти оплесками і по дискусії з деякими доповненнями перевибрали Управу. Після зборів відбулася товариська вечірка підготовлена панями, яка була почата і закінчена молитвою.

Осередок СУМА в Ню Гейвені існує від 1971 р., перед тим був відділ Юнацтва, який засновано в 1972 році. За цей короткий час Осередок є одною із провідних організацій в Ню Гейвені.

Н.Н.

Пам'яті покійного брата

Ранком 24-го грудня, 1973 року, по дводневій недузі, несподівано помер наш любий брат „Івась", о. Іриней Готра, ЧСВВ, на 83-му році життя.

Непередбачений його відхід у вічність залишив нас в душевному болю. Єдиною розрадою було те, що отримавши значну кількість співчувань — ми свідомі, що в цім великім смутку ми не самотні. Тож, якнайсердечніша подяка всім тим, що ділили з нами наше горе.

Мабуть з волі Всевишнього, на 19-ім році життя, Іван Готра, учень Бережанської гімназії, вступив до манастиря оо. Василіянів, у Бучачі і прийняв ймення св. мученика Іринея. Священик-чернець о. Іриней пережив переслідування та ув'язнення за часів Першої й Другої світових воєн, зазнавши знущань та тортур за Українську Католицьку Церкву та за Україну. Про це свідчать уривки з двох листів: італійського священика о. Арманди Заватти, який вперше по десятьрічній тривозі нашої родини, сповістив, що о. Іриней Готра живий й перебуває, як в'язень, на Сибірській каторзі, працюючи на каменоломах.

Ця вістка о. Заватти появилась була в часописі „Америка", в квітні 1954-го року. У листуванню з моїм мужем Василем Ємцем, 5-го червня 1954 р. у скороченні о. Армандо Заватта написав: „Отець Іриней був арештований злобними, підступно-зрадливими комуністичними агентами 1948 р. і засуджений на 15 років примусової важкої каторги. Його єдина провина та, що був католицьким священиком і сином Матері-України . . . Умови життя були гірші від нашої домової звірини в Італії. Їжа була — рідка зупа й приблизно 300 грамів чорного хліба денно. Його одежа обдерта й здоров'я слабе, але мораль його висока. Отець Іриней був великим прикладом для нас, священиків, величезною мужністю, полум'яною вірою та геройчним терпінням, що було для нас допомогою і підтримкою. Єдина поміч для нього могла б прийти шляхом дипломатичних заходів, щоб врятувати його від дальших знущань.

Уривки з листа до Стефанії Чайковської від кревної Марії Бараник, з Торонто, Канада. Вона пише: „Не можете собі уявити, як тяжко діткнула мене смерть о. Іринея! 12-го січня написав ще до мене карточку з побажанням. Він ніколи не забував мене на наші свята. В Дрогобичі приходив до нас часто з ігуменом Бараником, що був нашим священиком, і з протоігуменом Ришетилом і Сеньківським. Всі вже не живуть — лайдаки порозстрілювали! Чудом Божим о. Готра пережив ті муки-знущання. Як лише вернувся з Сибіру — прийшов до нас. Ми були вже у Львові. Сказав: „Перша візита до вас" . . . Не можете уявити собі, як виглядав . . . Босі ноги, в шматах і валянках. Про ті лахи, що мав на собі — вже й не кажу!"

о. Іриней Готра, ЧСВВ

Така, у великім скороченню, була життьова дорога нашого дорогого брата о. Іринея. Ніхто краще того не відчував і спільно не переживав, як його родина. Тому родина о. Іринея вважає своїм щирим обов'язком подякувати всім тим, що в будь-який спосіб виявляли увагу нашому любому братові о. Іринеєві, на тернистих шляхах його скитання — як уРіднім Краю, так і на чужині — на волі.

В глибокім смутку ближча родина Великого Страдника за Українську Католицьку Католицьку Церкву й за Україну, благословенної пам'яти о. Іринея Готри ЧСВВ.

Сестра Маруся й Василь Ємці
Сестра Ольга
Брат Микола з дружиною Павліною й Родиною
Брат Володимир з дружиною Марією й Родиною
Братанка Ірина Готра Земніцька з мужем в Польщі

Міннесота готується до концерту Ганни Колесник

Міннеаполіс, (М. Д.) — У концертовому турне по Канаді і ЗСА наша знаменита солістка Ганна Колесник вибрала також далекий Міннеаполіс, де матиме концерт на другий день Великодня, 15 квітня ц. р. Вістка, що Ганна Колесник дала згоду відвідати Міннесоту, зрушила із зимового сну українську громаду Міннеаполісу і Сент-Полу до основ. Хоч і концерт відбувається під спонзоруванням УККА, представники численних організацій створили Діловий комітет, щоб не лише соборно і гідно привітати Ганну і Володимира Колесників, але допомогти у якнайкращому влаштуванні концерту. До комітету увійшло біля тридцять видатних громадян, духовенства, представників професійного, культурного і громадського життя, а серед них „ветерани" сцени і співу — Ол. Мартиненко, О. Карпяк - Бенцаль, справжні військові ветерани з ген. В. Філоновичем на чолі, настоятелі усіх українських церков, керівні члени СУМА, ОДУМ-у, Студентської Громади, як також актив УНСоюзу на чолі з д-ром М. Данилюком. Комітет уже відбув кілька нарад і тепер у ході конкретних заходів щодо концерту. Концерт відбудеться у Бентон Гол в Міннеаполіс, і заля ця розцінюється з доброю акустикою. Квитки уже в продажу і цим завідує В. Лісович, але, як видно із зацікавлення громадою, квитків, мабуть, не вистачить і залю передбачують переповнеою. Діловий комітет назвав у своїй відозві Ганну Колесник „найсвіжішим подувом культури України", і громада готується до масової участи в концерті, який вважає справжнім і великим святом на цьому терені.

Свят-Миколаївська імпреза в Чикаґо

У неділю, 23-го грудня м.р. в домі СУМА, відбулася приємна, традиційна імпреза „Зустріч із св. о. Миколаєм". Імпрезу цю влаштовано стаанням Сестрицтва Покрови св. Богородиці при парафії свв. Володимира і Ольги.

У програмі відіграно сценку у виконанні членів Театральної Студії Молоді під керівництвом Любо Цепинського.

Заля по береги виповнилася батьками та їхніми дітьми.

Із деяким спізненням почалася вистава. Розсунулася куртина і перед очима глядачів зарисувався зимовий краєвид. На тлі блискучих зимним сріблом платинок „снігу", витвір артистичної руки п-і Т. Рейнарович, два „годинники"-будильники (Р. Цепинська та Л. Хамів) виконали сценку-заклик присутніх „забавок" до останніх приготувань перед їхньою неминучою мандрівкою на адреси чемних, слухняних українських дітей, як дарунки від св. о. Миколая.

Залунали перші акорди пісні „А хто, хто Миколая любить . . ." у виконанні Н. Савин — фортепіяно, Л. Савин — скрипка та Л. Цепинський — перкусія. Під звуки цієї оркестри, „іграшки-дарунки", кожний по черзі виконали свої призначені точки — відповідні танки, які загально були на високому мистецькому рівні. Тож затанцювали в потішних костюмах „паяци" (П. Скоморох та М. Коломиєць), а потім виступила пара „мексиканців" — він (І. Гриневич) у широкому сомбреро, а вона (Х. Боднар) у широкій спідниці, та закружляли у такт мексиканського „капелюхового танку". Танцювали ляльки (Л. Брама, Л. Кіналь та А. Синиця), забавляючи наймолодшу публіку.

Кульмінаційною точкою програми був виступ „адмірала" (Юра Цепинський) та його вірних „моряків" (М. і В. Диць та С. і І. Пилипчаки), які передали звинність моряків та їхню бадьорість.

Тож належиться признання здібним молоденьким танцюристам та їхньому працьовитому хореографові п. Л. Цепинському.

Виступав й „кондуктор" (М. Клиш) з його задимленою льокомотивою, під акомпаньямент дитячих урадуваних вигуків.

Зарепрезентував себе й „роверист" (А. Кузицький) на його мікроскопічному ровері, та наймолодший із виконавців — відважний пілот (Д. Дикий). Був тут і „ковбой" (Р. Дахнівський), був і „козак (В. Руденко), була й дівчинка-українка (О. Грушецька) із шевченковим „Кобзарем".

Добре вив'язалася групка танцюристок в зображенні різнокольорових коробок (М. Попель, І. Трущук, З. Фрідер, М. Свободян, Т. Маркусь, М. Винниченко).

Не абиякого клопоту завдали їм, як пізніше глядачі мали нагоду побачити, трійка злосливих „чортиків" (В. Руденко, А. Городиський та М. Пілецький), які замінили „пекельними силами" деякі „забавки" в зовсім щось інше . . . Тож вкоротці, замість хоробрих, вихтрунчених моряків, глядачі побачили зграю собак, а їхнього адмірала перемінено у рухливу „мавпу", „мексиканця" замінено у „ведмедя" (І. Чечула), який незабаром вирушив у мандри по залі, розсмішуючи публіку. Відважного „ковбоя" зачаровано у злосливого „бика" (А. Чечула й Т. Зварич).

Але „чортам" недовго було збиткуватися, бо на сцену прибули вже янголи, сповіщаючи скорий прихід св. о. Миколая. Закружляли „янголятка" (М. Дахнівська, М. Клиш, А. Пілецька) у небесному танку, запрошуючи присутніх на залі дітей приступити гуртом до сцени.

Вийшов на сцену довгоочікуваний св. о. Миколай (А. Гарасовський), і розпочато роздачу дарунків урадуваним дітям.

Мистецький керівник та творець миколаївської сценки Л. Цепинський зумів виконанням точок заворожити публіку та перенести її уяву у чарівний світ казки. Але не на місці, далекі та незрозумілі українській сучасній дитині на цьому континенті були деякі точки, як наприклад, порівнання американського ковбоя з українцем-козаком, ставлячи останнього вище. Хоч це й виглядає дуже патріотично, але воно незрозуміле тут народженим українським дітям. А тому краще було б протиставити українця до ковбоя, показавши американця українського роду з професійної ділянки, як науковця чи високої ранґи військовика, а не повертати в пошуках символу аж до нашої далекої минувшини-козацької доби.

Похвалити треба звучну критику та сатиру на сучасні американські політичні проблеми у виконанні „чортиків", але побажаним було б почути й корисну сатиру про наше життя.

Зайвою була точка, в якій представлено боротьбу поміж „чортами" та „козаком", де цей останній, ніби, переконав, нарешті, пекельних жителів, що шевченків „Кобзар" — це лік навіть на пекло. Це було доволі незрозуміле.

Не можна не згадати чудових, небуденних строїв-костюмів, проєктованих для молоденьких артистів пані Д. Дикою, та приємну музику, оформлену пані О. Покорною.

Св. о. Миколай не забув обдарувати й заслуженими дарунками наших деяких отців-душпастирів, сестру Дарію — директорку школи, п-во Цепинських, п-і С. Кавку та інших.

Відпружені батьки, щасливі діти, несучи додому подарунки від св. о. Миколая, розходилися пізнім вечором домів.

Катерина Домашевська

Пам'яті інж. Юліяна Івана Саса-Подлуського

Щораз то більше на 3-ій сторінці „Свободи" появляються повідомлення про смерть найдорожчих осіб. Під усякими підписана найближча родина, під іншими — тільки друзі. Одні похоронені в ЗСА чи Канаді, про інших згадується, що померли в Україні, Польщі чи іншій державі Европи, де й похоронені.

Окрім бажання віддати в той спосіб останню прислугу Покійному, — таке повідомлення пригадує читачам чи то про зустрічі чи працю разом з ними. Болюче, що вже не стало близької вам особи з якою співпрацювали, або когось, що був майже незаступимим у своїй громаді.

Може й мало читачів „Свободи" звернуло увагу на некролог в ч. 12 з 18-го січня ц.р., що у Варшаві 6-го січня ц.р. помер на 52-му році життя, інж. аеронавтики Юліян Іван Сас-Подлуський.

Особисто його я не знав, залишилось у мене декілька листів від нього — філателіста, який своє зацікавлення філателією переніс в площину пропаґанди не тільки української марки, але й української проблеми взагалі.

Уродився 2-го серпня 1921 року в Перемишлі, де його батько — Володимир був судовим радником. Мати, Марія з Літинських, проживає тепер у Кракові.

Народну школу й українську гімназію закінчив в Перемишлі. Вже в гімназії виявив він велике зацікавлення аеронавтикою. У вільних годинах займався моделярством літаків, брав участь у крайових конкурсах, в яких здобував нагороди.

Зацікавлення аеронавтикою довело його до славної технічної школи в Данціґу, Студії закінчив уже за польської влади. За явне деклярування себе українцем його арештувала польська людова влада.

Покликаний до польського летунства, після своєї спеціяльности, він не скривався зі своєю національною приналежністю. У своїй старшинській кімнаті на стіні повісив портрети Івана Франка та Тараса Шевченка, а українська книжка та (дозволене) газета, одержали „право прилюдности" в старшинській читальні.

Польській (також шовіністичній) комуністичній владі не дуже подобалось його українство. Мусів переживати примітивні шикани, тільки високі, фахові кваліфікації заставляли шанувати його та дозволяли працювати у своїй ділянці.

У Варшаві заложив родину.

Кожної неділі співав в хорі української католицької церкви у Варшаві, був активним членом Українського Культурно - Суспільного Т-ва, стало дописував до „Нашого Слова", а в кожнорічному календарі появлялись його цікаві статті на тему українських поштових марок.

Удержував зв'язок з українськими філателістами, як в Україні так і у вільному світі. Докладав якнайбільше старань, щоб українські філателісти нав'язували зі собою листовні контакти.

Його спеціяльним зацікавленням була українська поштова марка. Мав велику й гарно упорядковану та описану збірку українських поштових марок. Виставляв їх не тільки в Польщі, але й в Україні та інших містах СССР. Майже з кожної виставки привозив вирізнення та нагороди.

Вже хворий (помер на пістряка) виставив „Україну" на найбільшій досьогочасній польській філателістичній виставці восени 1973 р. в Познані, на якій здобув срібну медалю.

Двократно я був здивований листами від незнайомих філателістів з України, які одержали мою адресу від Покійного інж. Юліяна.

В Києві, куди часто приїзджав, був знайомий із рядом визначних представників української культури й літератури. Переводив з ними вільний час — під час філателістичних виставок — на розмовах на актуальні теми. Був цікавим розмовцем, тому, що був докладно обзнайомлений з українським культурним і політичним життям у світі. Його кореспонденція є дуже цікава, бо не тільки віддзеркалює ширину його зацікавлень, але й спосіб провадження листовних розмов.

Хоча я знав, що його листи є цензуровані польською владою, це його не відстрашувало порушувати в кореспонденції з братами та знайомими актуальні проблеми українського культурного, філателістичного, а навіть політичного життя.

Родина втратила мужа й батька, який їх любив, мама — сина, брати — брата, а українська громада у Варшаві й українські філателісти в цілому світі — свого визначного й працьовитого члена.

Його бажанням було спочити на рідній перемиській землі, яку безмежно любив і за якою тужив.

О. Го.

Висвітлення фільму про ЮПЗустріч 1962

В неділю, 24 лютого ц. р., українська громада Нюарку й околиці мала нагоду бачити фільм „ Ювілейна Пластова Зустріч 1962", зредагований Фільмовою Службою Пласту.

Із заголовку фільму можна б припустити, що це історично - документальний огляд величавої Ювілейної Пластової Зустрічі 62 р. в Іст Четгемі. Це дечому правда, але історично-документальний елемент є вплетений у фільмі, який представляє собою мистецьку цілість незалежно від тематики.

Тяглість фільму це не тільки хронологія подій. Зустрічі. Величаві сцени переплетені деталями дуже людсько-особистого характеру; Урочисті події пронизані сценами веселої гри і гумору; статичні сцени і загальні види контрастують з динамічними сценами, повними руху і жвавої акції.

Сама техніка фільмування вабить око глядача: яскраві контрасти кольорів, світла і тіні; цікаві зміни перспективи, вмілі переходи зі сцени в сцену, гра форм і руху і. т. д.

Розповідь фільму цікаво приготована і дуже вміло виконана дикторами Юрієм Денисенком і Мартою Галій-Денисенко; вони проводять цю розповідь не тільки виразно, з відчуттям, але й дуже гарною, милозвучною українською мовою.

Великого признання заслуговує режисер Роман Савицький, мол., не тільки за мистецьке поєднання матеріялу (велику кількість якого він сам фільмував), але й за вміле і прецизне озвучення фільму. Музичні твори, ужиті у фільмі, не тільки підходять до тематики фільму, але детально підібрані до сцени; маршова музика зсинхронізована навіть з рухами маршуючих.

Фільм має велику вартість для Пласту: не тільки він по-мистецьки виконаний і що він дає історично правдиве зображення Ювілейної Пластової Зустрічі 62 р., але і тому, що це показання Пласту в найкращий спосіб: величавим, бадьорим, цікавим, і живучим.

Ігор Ганій

Сумівська ялинка в Нюарку-Ірвінґтоні

В усіх народів існує повір'я, що той хто забуває звичаї батьків, покараний людьми і Богом. Він блукає по світі, як блудний син і ніде не може знайти собі притулку та пристановища, бо він загублений для свого народу. Кожний нарід має питомі звичаї, що виробилися протягом століть і тому хто покидає їх, чи забуває мимохідь перестає бути членом даного народу. Та здається, немає на світі кращих звичаїв як в нашому народі. Наші народні звичаї охоплюють усі ділянки громадського, родинного, суспільного і релігійного життя і стали вони наче б записаними законами, якими керується наш нарід в найменшим щоденних і найбільших всенаціональних справах. Звичаї, а також мова це ті елементи, що об'єднують окремих людей в один народ, в одну націю.

Розуміючи велике значення наших звичаїв Провід Осередка СУМА в Нюарку-Ірвінгтоні в своїй річній програмі плянує відповідні імпрези, гутірки та заохочує до їхньою практикування. Однією із таких імпрез це традиційна вже Сумівська „Ялинка", яка цього року відбулася 19 січня в Українському Народному Домі.

Програма „Ялинки" складалася з трьох частин: настроєва сценка „Різдвяна Кавочка", „Вертеп" в національному оформленні і спільна Свята Вечеря. Програму „Ялинки" відкрив секретар СУМА, М. Кормило та віддав дальший провід старшим сумівкам Любі Генсьор і Анні Курнявці, які за вказівками п-ва Кононів приготовили сценічні виступи.

Зворушливим вступом до імпрези було засвічування свічечок на ялинці українським дітям на Україні; сумівське юнацтво, по черзі засвічувало лямпочку, та вимінювало відповідне ім'я ніби залишеного братчика, чи сестричку, по чім всі разом відспівали колядку укладу пані Кононів. Різдвяний Привіт виголосила виховниця-дружинниця В. Кріль, змістом якого був душевний зв'язок з Україною.

Настроєвою сценкою був виступ сумівського новацтва і юнацтва, які виконали сценку „Різдвяна казочка" в якій у формі звірят — сарни, зайчиків, пташків, Діда Мороза, Снігуроньки, сніжинки танцювали і приспівували відповідні пісні довкола загублених в лісі дітей, що шукали ялинки.

Другу сценку „Різдвяна містерія" виконало старше юнацтво і це був образ традиційного нашого Вертепу, що в різних формах приготовляли діти, відвідуючи в святочний час хати з колядою... Чудова сцена, яка представляла Святу Родину, Пастушків та Анголів — всі в українських народних строях, а пастушки в гуцульських кожухах.

Відтак через залю пройшли представники України: князь Володимир Великий, Ярослав Мудрий, король Данило, гетьман Хмельницький, Мазепа, Кальнишевський, вояки УПА, УГА, і УНР, що приходили Ісусові складати дари; королі свої корони, гетьмани булави, а вояки свою зброю. Старші юначки під проводом виховниці Лесі Генсьор творили хор ангелів і колядки. Чудові одяги, спеціяльна повага, відповідно виголошувані привіти Божому Дитяткові та складання символічних дарів створювали зворушливий настрій.

Щоб здобути відповідні строї доклали багато труду п-во Кононів, а відповідні декорації і насвітлювання якнайкраще приготовив буллавний Осередку Ф. Луцишин.

Третю частину — спільну, традиційну Святу Вечерю розпочав молитвою о. Перетятко, поблагословивши „кутю" якою після нашого, старого звичаю спершу обділювалися, а потім складали один одному побажання щастя і здоров'я. Робили це сумівські гості і батьки, що численно прибули на цю імпрезу. Традиційні страви приготовали матері з Батьківського комітету, а виступ з колядками при бандурах тріо „ Троянди" зложеної з сумівок Марійки Фесьо, Лесі Генсьор і Люби Генсьор святочно настроював. Програму вечора закінчено молитвою, але ще довго гості і батьки не розходилися до домів.

Т. К.

Українські студенти піддержують українську колекцію при університеті Міннесоти

Українські студенти університету Міннесоти і Ст. Полі, об'єднані в Студентській Громаді, влаштували 19-го січня 1974 р. в залі Голідей Ін, в Міннеаполісі, новорічну забаву — Маланку. Перед забавою відбувся бенкет. Із місцевого громадянства прибуло коло 130 осіб. Тому, що запрошений сенатор Павло Юзик з Канади був перешкоджений, обов'язок гостя-бесідника виконав проф. Іван Вовчук, теперішній голова ООЧСУ і Політичної Ради УККА. Його слово було насичене розважним підходом до подій нинішнього дня. Він вказував на велику мету, яка стоїть перед українським народом, а головно перед нашою молоддю. В дальшому Галина Миронюк розказала про Колекцію-Архив, які зростають та збагачуються новими набутками. Колекція посідає рідкісні та цінні речі й заінтересування зростає і то не тільки серед нашого громадянства, але й американські кола чим раз більше уваги присвячують розвоєві та життю етнічних груп, побачивши, що етнічні групи, це джерела, які збагачують американську культуру; вони відкидають теорію перетоплювання етнічних елементів, бо замість чогось „безликого" прямують до витворення багатої культури, в котрій знаходять відпечаток культури многих етнічних груп. Тому й не диво, що витвориться сприятлива атмосфера для дальшого розвою етнічних груп.

Перед нашою Колекцією стоїть світле майбутнє; з неї користатимуть студенти та широкі кола заінтересованого громадянства. Приміщення української колекції є добре і відповідає умовинам зберігання архівальних речей. Варта нею ближче зацікавитися, а також і подбати, щоб вона зростала.

На бенкеті поміж численними гістьми був приявний також емер. проф. А. Грановський, який при своїх 86-ти роках знаходить ще час і присвячує справі дальшого розвою Колекції-Архіву, багато запалу, труду, а то навіть і гроша. Своєю працею для добра української справи, він може й повинен бути прикладом для неодного з нас.

Наприкінці бенкету студенти виконали кілька щедрівок. Голова Студентської Громади подякував всім, які причинилися до успішного переведення бенкетової програми. Вступну й кінцеву молитву провів о. митр. протоієрей Микола Антохій.

По бенкеті відбулася забава, переплітана щедрівками, піснями та новорічним церемоніялом. Всі бавилися добре.

Прихід з Маланки призначено на українську колекцію при університеті Міннесоти.

Василь Пакуляк

Загальні Збори Мічиганського Відділу УЛТПА

В суботу 26-го січня ц. р. в домі п-ва Джулів у Детройті відбулися загальні збори Мічигенського Від. Українського Лікарського Т-ва Північної Америки. З усіх 29 членів Товариства порозкиданих по різних містах Мічигену, на сходини прибуло 19 членів, що стверджує зацікавлення українських лікарів працею їхнього Товариства.

Збори відбулися ділово і відносно коротко (2 години), бо звіти були добре приготовлені, дискусії короткі і доцільні, а Номінаційна комісія (під проводом д-ра Павла Джуля) мала готову листу кандидатів.

За працю Товариства, за минулих два роки звітували: д-р Володимир Мигаль — голова; д-р Орест Городиський — заступник голови; д-р Маріян Юзич — секретар; д-р Володимир Ростенко — скарбник.

Зі звітів слідує крім звичайної діяльности товариства (напр.: періодичне відбування ширших сходин та участь нашого Відділу в з'їздах УЛТПА), д-р Джуль далі був вмілим редактором (вже 3-ий рік) „Лікарського Вісника", який є одиним медичним науковим журналом українською мовою у цілому світі, (бо, видавані в Києві лікарські журнали є як нам відомо, всі російською мовою), а д-р Володимир Мигаль його активним адміністратором. За останніх два роки до Товариства прийнято двох нових членів, а в березні 1973 р. створено при нашому Відділі Громаду студентів медицини і дентистики, яка нараховує 16 (!) членів, і під керівництвом студентів медицини Василя Лончини і Оксани Балтарович провадить доволі широку й цікаву діяльність.

Д-р Мигаль згадав, що одержав листа від нового голови УЛТПА, д-ра Юрія Кушніра, в котрому д-р Кушнір висловився про Мічигенський Відділ, як один з найкращих і найбільш активних клітин з усіх 15 відділів УЛТПА. (На думку автора цеї статті, це признання від д-ра Кушніра належиться не лише більшості членів Мічигенського Відділу УЛТПА, а головно його минулому голові д-рові Володимирові Мигалеві, який за останніх 4 роки вміло виконував свої обов'язки з великою посвятою свого часу і енергії).

Вислухавши ці оптимістичні звіти і похвали, голова Контрольної комісії, д-р Володимир Прокопович, запропонував зборам уділити уступаючій управі абсолюторію акляматією, що й зроблено, схвалюючи оплесками.

На зборах прийнято ще двох нових членів, д-ра Романа Андрушкова, і д-ра Ярослава Савку.

Нову управу Товариства, на чергові два роки, обрано одноголосно в такому складі: д-р Орест Городиський — голова; д-. Володимир Прокопович — заступник голови; д-р Роман Андрушків — секретар; д-р Нестор Мельничук — скарбник; д-р Богдан Дзюбановський — вільний член; д-р Володимир Мигаль — член Контрольної комісії; д-р Валентина Савчук — член Контрольної комісії; д-р Міляс Лебедович зв'язковий зі Студентським Відділом; (екс оффіціо) студент Василь Лончина — голова Студентського Відділу.

З нових постанов рішено, що за два роки на чергових загальних зборах вибиратимемо заступника голови як голову - електа, як це практикується в головній управі УЛТПА. Теж рішено, що охочі члени Товариства прийматимуть під час літніх вакацій українців - студентів на так зване прецепторшіп, де під доглядом старшого лікаря молодий студент буде вчитися і працювати (за грошевою нагородою) і користати з компетентного досвіду українського (радше ніж американського) лікаря. Д-р дентист Любомир Трешневський заявив, що він вже зробив домовлення з одним українським студентом на цей рік.

По зборах члени Товариства зібралися зі своїми дружинами і мужами на „коктейлі" та вечерю приготовану коштом і працею дружини д-ра Джуля. Ці Загальні збори доказали, що наша громадська праця не мусить бути нудним і тяжким обов'язком, а може бути виконана навіть більш успішно в товариській і приємній атмосфері.

М. Л.

Новий президент Венесуелі оприлюднив свої пляни щодо чужоземних нафтових фірм

Каракас, Венесуеля. — Карльос Андрес Перез, який у вівторок, 12-го березня, перебрав пост президента Венесуелі, заявив представникам преси, що його уряд старатиметься якнайшвидше знаціоналізувати всі чужоземні нафтові фірми, але Венесуеля виконає всі свої зобов'язання щодо постачання нафти своїм клієнтам, особливо Америці. Як відомо, Венесуеля є третім з черги продуцентом нафти, після Саудійської Арабії та Ірану. Перез, який буде президентом цієї південноамериканської країни впродовж 5-ох років, сказав кореспондентам, що до двох років будуть випрацювані точні пляни щодо націоналізації цих чужоземних фірм, які дають коло 90 відсотків нафтової продукції Венесуелі. Він не визначив реченця остаточної націоналізації цих фірм, але натякнув, що це станеться за його каденції й напевно перед 1983-ім роком, коли перестануть діяти 40-річні договори, підписані чужоземними компаніями та венесуельським урядом. Говорячи з представниками преси день перед своєю інавгурацією, Перез сказав, що його уряд хоче доказати світові, що демократичний устрій може проіснувати в Південній Америці та твердив, що військові диктатури в інших латиноамериканських державах прийшли до влади переважно через економічні помилки їхніх попередників. Венесуеля може оминути долю своїх сусідів, коли контроля над її нафтовою індустрією буде в руках венесуельського уряду, а не чужоземних фірм, сказав Перез. Він запевнив чужоземні фірми, що пляни націоналізації нафтової індустрії будуть виготовлені в порозумінні з ними та запропонував їм вже тепер передати урядові свої пропозиції щодо майбутніх форм співпраці.

На інавгураційних церемоніях в Каракасі делегацію ЗСА очолювала дружина президента Ніксона, п-і Пет Ніксон. У по п'ятницю, 15 березня, п-і Ніксон візьме участь в інавгурації генерала Ернеста Гейсела на пост президента Бразилії.

ВИЯСНЕННЯ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ються в не свої справи та вносять в церковно-громадське життя баламутство й закалот.

В згаданій статті „Будьмо уважні" читаємо, між іншим, таке:

«Соборна Служба Божа в неділю 4 листопада та проголошення під час цієї відправи з церковного амвону Преосв. Владикою Борисом постанови, яка стверджує, що відтепер три існуючі у Вільному Світі митрополії становлять одну Українську Православну Церкву, — це акт, який ніхто з чесних людей не може і не сміє заперечувати ... Віримо, що до будь-якої зневаги цього всенародного акту, що його проголошено з церковного амвону, вже не дійде і цей акт стане джерелом нашої духовної сили та натхнення до зміцнення, перехования і розбудови найбільшого скарбу поза Батьківщиною — Української Православної Церкви".

Акт 4 листопада 1973 року ми також вважаємо за такий, що його „ніхто з чесних людей не може і не сміє заперечувати", а тим більше перекручувати. Але разом з тим мусимо пригадати, що це не був ні перший, ані одинокий акт цього роду, а був він лише повторенням або продовженням попередніх подібних актів, яких, як відомо, було вже чотири та які також кінчалися Соборною Службою Божою. Вважаємо, що й цих попередніх всенародніх актів „ніхто з чесних людей не може і не сміє заперечувати".

Ми вважали за відповідне і потрібне подати ці ширші виянення про дотеперішні взаємовідносини між Українськими Православними Церквами у вільному світі з таких причин:

1. Багато з того, що в справі духовного поєднання, а також на тлі того поєднання трьох Церков-Митрополій діялось впродовж останніх 20-ти років — 1953-1973 — для сучасного ширшого загалу, — зокрема для його молодшої верстви, включно з молодшим Духовенством, — вже мало, або й зовсім невідоме, і тому власне ми вважали за потрібне подати ширший перегляд всіх попередніх нарад і конференцій та їх постанов, як історично-документальний матеріял, спільний для всіх трьох Церков-Митрополій.

2. Рішено дати ці ширші виянення ще й для того, щоб поінформувати всіх заінтересованих, між ними й занітересовану українську пресу, що наради в Торонті, 4 листопада 1973 року, нічого нового до взаємовідносин між трьома Церквами-Митрополіями не внесли, вони тільки пригадали про потребу шанувати і переводити в життя ті ухвали й постанови про взаємовідносини, які вже існували перед тим, від 1953 до 1961, та які постійно й рішуче підкреслювали, що поза межами України існує лише одна, духовно об'єднана Українська Православна Церква; а зокрема, щоб поінформувати Духовенство і Вірних Української Греко-Православної Церкви в Канаді, що наради в Торонті нічим не змінили, ні не нарушили „самостійного самоурядування Української Греко-Православної Церкви в Канаді, ані її автокефального та соборноправного становища, як окремої Церкви в окремій державі, — згідно з її Чартером, Статутом і Правилами та постановами її Соборів" (див. Резолюція Консисторії з 11-го жовтня 1973).

На закінчення, — парафразуючи вгорі наведений уривок із статті „Будьмо Уважні" ,про акт 4 листопада, — скажемо:

Ми також віримо, що до будь-якої зневаги цих всіх всенародніх актів, що їх проголошено з церковних амвонів, починаючи з 1953-им роком, вже більше не дійде і ці акти стануть джерелом нашої духовної сили та натхненням до зміцнення, перехования і розбудови найбільшого нашого скарбу поза Батьківщиною — Української Православної Церкви.

Вінніпеґ, 20 лютого 1974 р.

За Президію Консисторії
Української Греко-Православної Церкви
в Канаді:
Прот. Д. Лучак — голова
Архипресвітер С. В. Савчук — голова Комісії Міжцерковних Зв'язків
Прот. С. Кіцюк — секретар

В ДРУГІ НЕВИМОВНО БОЛЮЧІ РОКОВИНИ
ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашого Найдорожчого і ніколи Незабутнього
МУЖА, БАТЬКА, БРАТА, ДІДУНЯ І ЮВАТА
бл. п. Д-ра РОМАНА
КРИШТАЛЬСЬКОГО
будуть відправлені
ЗАУПОКІЙНІ БОГОСЛУЖБИ
З ПАНАХИДАМИ
в церкві св. Юра в Ню Йорку, Н. Й. — 17 березня 1974, год. 11 р. (Каплиця)
в церкві св. І. Хрестителя в Нюарку, Н. Дж., 21 березня 1974, о год. 7:30 веч.
Приятелів і Знайомих про молитви за упокій душі Покійного просять
вдова СОФІЯ
син ЯРОСЛАВ з Родиною

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
сл. п.
ВОЛОДИМИРА ДВИГУНА
в неділю, 17-го березня 1974 року
в 11-ій годині рано
буде відслужена
ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ
в Українській Православній Парафії
св. Тройці
99 Йорк вулиці, БРИДЖПОРТ, Конн.
Всіх Друзів і Знайомих, запрошує дружина Марія на СЛУЖБУ БОЖУ і ПРИЙНЯТТЯ, яке відбудеться відразу після Служби Божої в ЦЕРКОВНІЙ ЗАЛІ.
Горем прибита дружина Покійного —
МАРІЯ ДВИГУН

Вшановуючи пам'ять Покійного
д-ра Костя Паньківського
переслали суму 25.00 долярів
на потреби
Української Вільної Академії Наук
Проф. д-р Богдан і Віра ТОМКІВ

ЛЮДИНА І ЇЇ ЧИН

(Закінчення зі стор. 2-ої)

дні пізніше Секретаріят Спілки Письменників РСФСР поспішився з потвердженням цього рішення, він побачив небезпеку „припадку". За такі „припадки" в СССР не важко. Солженіцин розказує у своїх творах, як кримінальні злочинці з відома совєтської влади граблять, знущаються, навіть вбивають політичних в'язнів, як славетні „органи" послуговуються кримінальними типами для своїх цілей, навіть для вбивств невигідних для них людей. Не дурно, згідно з большевицькою термінологією, кримінальні злочинці це „соціяльно-близький" елемент. Це направду і мораллю і поступуванням близькі, а навіть рівні большевицькій владі люди!

Знаючи, що його „припадком" може вбити якийнебудь грабіжник і за це ніхто „не буде відповідати", Солженіцин заздалегідь приготовив публічну опінію в СССР і в світі. Він видав відповідні заяви, зібрав відповідні документи й передав їх у безпечне місце. Рівночасно з тим він поробив заходи, щоб утруднити, чи навіть внеможливити такий „припадок". Як відомо з преси, він мав хатину, „домик у лісі" на 83-му кілометрі на південь від Москви. Місце без сумніву вигідне для всяких плянованих органами „припадків". Хатка ця стала відомою, бо большевицька пропаганда розписалася про неї, як про „розкішну дачу під Москвою". Одначе приятель Солженіцина, Жорес Медвєдєв, перебуваючи за кордоном, на щастя мав знімку тієї „дачі" і опублікував її в пресі. Всі мали змогу ще раз переконатися в правдивості московської пропаганди. З очевидних причин Солженіцин опустив цю свою дачу і перенісся до своїх приятелів, які стали йому в пригоді. Серед них на першому місці скрипаль Мстислав Ростропович, який дав йому до диспозиції приміщення у своєму домі в Жукові, 17 кілометрів від Москви. Таким чином „органи" виявилися безсильними; ні арештувати, бо Солженіцин відомий у цілому світі, а своїм поступуванням вибивав большевикам всі можливості знайти претекст до цього, ні зліквідувати його якимсь „нещасним припадком", ні змусити замовчати. Про зміну позицій, про заломання, про відмову від своїх поглядів, про „покаяння", не могло бути й мови. Доведені до відчаю, вони „видворили" його за кордон, пообіцявши, що його родина зможе получитися з ним.

Скінчився черговий акт, драма розгортається далі!

В глибокому смутку повідомляємо,
що дня 15-го лютого 1974 р., після тяжкої хвороби,
упокоївся в Бозі на 71-му році життя,
наш Улюблений БАТЬКО
бл. п.
ЙОСИФ СТЕЛЬМАХ
уроджений в с. Войткова, пов. Сянок,
вдовець по бл. п. першої жінки Софії Кузминської,
яка померла 1964 р.

Оставив у смутку:
дружину Катерину, 4 синів з родинами: Йосифа, Миколая, Романа у Польщі та сина Івана на Україні; 6 дочок: Анну Цибульську з родиною, Стефанію Вілбрут з родиною, Ольгу Броніцку з родиною, Янину Сілвестер з родиною, Анєлю Пінкевіч з родиною в Польщі, Марію Матковську з мужем Василем і дітьми: Романом та Надією з Фордс, Н. Дж, та 4 сестри з родиною, три у Польщі а Людвіку Кузняк в ЗСА, та близчу і дальшу Родину в Україні, Польщі та Америці.

ПОХОРОН відбувся в Ропиці біля Сянок.
ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Замість квітів на могилу
бл. п. д-р Анни Ганкевич-Хоркавої
слідуючі особи зложили пожертви:
на ДОПОМОГУ УКРАЇНСЬКОМУ СТУДЕНСТВУ
КОДУС, у Сарселі, Франція:
Листа ч. 1363 — 73
Домка Марків, Нюарк 10.00 дол., Дарія Чорнодольська, Балтімор 10.00 дол., Анна Сатурська, Клівленд 10.00 дол., Володимир Квас, Кергонксон 10.00 дол.;
на УНІВЕРСИТЕТ СВ. КЛИМЕНТА в РИМІ:
Ольга Соневицька з Родиною 10.00 дол.,
Володимир Квас, Кергонксон 10.00 дол.
Всім Жертводавцям щире спасибі.
РОДИНА

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Незабутнього Брата, Шваґра і Вуйка
бл. п. д-ра ЯКОВА ГУМОВСЬКОГО
складаємо дар на Фонд „Церква в Потребі"
1,000.00 долярів
через Відділ Т-ва за Патріярхальний Устрій
УПКЦеркви в Ню Йорку.
Ольга КЕРНИЦЬКА з мужем д-р РОМАНОМ
Д-р Ігор Б. ІВАНИК
Ліда КЕРНИЦЬКА

Замість квітів на могилу
св. п. Лідії з Дубляниців Клюфас
що померла 28-го січня 1974 р. в Торонто, Канада,
на фонд Верховного Архиєпископа
складають:

Осип СЛИВИНСЬКИЙ	$50.00
Володимир Марко СЛИВИНСЬКИЙ	50.00

Горем прибитій Родині — наше глибоке співчуття.

Замість квітів на свіжу могилу
сл. п. ПЕТРА ГОЛОВАТОГО
довголітнього члена Управи та Почесного Члена
УАСТ „Леви" в Чикаго
15.00 долярів
на УАСТ „ЛЕВИ" в ЧИКАГО
складає
399-ий ВІДДІЛ УНС „ЛЕВИ"

Замість квітів на могилу
св. п. Марії Бартків
складає 10.00 долярів
на фонд Верховного Архиєпископа
ТОВАРИСТВО „РІДНА ШКОЛА" в Детройті

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

ШЕВЧЕНКОВІ РОКОВИНИ В ЧИКАГО

Чикаго. — Роковини нашого національного пророка Тараса Шевченка відзначатимуть в Чикаго 17-го березня ц.р. о год. 5-ій по полудні в авдиторії Шопена (Райс і Кампбелл вулиці). Святочну доповідь виголосить відомий літературознавець з Детройту мгр Марія Гарасевич. У мистецькій частині виступлять: тріо „Незабудька" (при парафії св. Володимира і Ольги), гуртова деклямація з творів Т. Шевченка членів Катедрального юного хору „Верховина" — мистецький керівник Ярослава Проців, хор „Ватра" Осередку СУМА ім. М. Павлушкова — мистецький керівник проф. В. Дзуль.

РОМАН ІЛЬНИЦЬКИЙ ДОПОВІДАТИМЕ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Секретаріят Конгресу Української Вільної Політичної Думки в ЗСА повідомляє, що в суботу, 16-го березня ц.р. о год. 7-ій вечора в Літературно-Мистецькому Клюбі в Ню Йорку, мгр Роман Ільницький виголосить доповідь на тему: „Коекзистенційна війна". Після доповіді — дискусія.

РЕПОРТАЖ ОЛЬГИ СОНЕВИЦЬКОЇ

Ню Йорк. — Заходом 82-го Відділу Союзу Українок Америки п-ні Ольга Соневицька виступить з доповіддю-репортажем п.з. „В країні квітів і лязурового неба" (Сицилія) з допомогою висвітлення прозірок. Імпреза відбудеться в неділю, 17-го березня ц.р. о год. 2-ій по полудні в домівці СУА при 108 2-га евеню в Ню Йорку.

ВИСВІТЛЮВАТИМУТЬ ФІЛЬМ З ПОДОРОЖІ ПО УКРАЇНІ

Ню Йорк. — Українська Вільна Академія Наук (Фундація Академії) повідомляє, що в неділю, 17-го березня ц.р. о год. 3:30 по полудні в залі Будинку Академії 206 Вест 100-та вулиця Дмитро і Марія Горбай висвітлюватимуть цікавий фільм „Подорож в Україну в 1973 р." Дмитро Горбай — член Фундації Академії. Вхід за добровільними датками, які будуть призначені на Фундацію.

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ся відверто і скаже — чому. Це мені дуже потрібне, щоб довідатися, чи шукати перекладачів на інші мови". Автор хоче знати літературний смак англомовної молоді. Гадаємо, що ця книжка повинна подобатися тутешній молоді, бо вона знайде у „Далеких мандрах" життєрадісних і оптимістичних героїв — між ними Юру Косевича, та його щирих приятелів, які не тратили надії навіть в найгірших ситуаціях.

* * *

Проф. д-р Кость Кисілевський, УКРАЇНСЬКЕ МОВОЗНАВСТВО В ОСТАННІЙ ДОБІ. (Філологічні праці). Видання Українського Католицького Університету ім. св. Климента Папи. Праці Філософічного факультету, том УП, Рим, 1973. ст. 194.

Ця праця має трохи зашерокий заголовок. З надрукованого змісту на ст. 5-ій і 195-ій видно, що автор праці був далеко від друкарні, де друкувалася книжка. У книжці надруковані праці проф. К. Кисілевського з років 1912 до 1958. Ось вони: „Мовні особливості староукраїнських пам'яток XI-XIУ ст. з підкресленням кодексу Ганкенштайна" (13-65), — це була докторська дисертація на Віденському університеті в 1912 р.; „Бурлеска мова в „Перелицюваній Енеїді" Івана Котляревського" (67-102) — з 1945 р.; „Шевченкове слово". Семантична студія (103-124) — з 1958 р.; „Рембрандтівські світлотіні в Шевченковій поезії" (125-133) — з 1947 р.; „Стилізована мова Марка Вовчка" ((136-149) — з 1953 р. У змісті подано при повищім заголовку, що це с „стилізована мова „і Василя Стефаника", а в дійсності про Стефаника є окрема розвідка під заг. „Надпрутський говір Стефаникових персонажів" „Матеріяли до словника" (ст. 153-188). Скорочені назви надруковані на ст. 150-151. На 191-193 вміщено англійською мовою резюме, яке подає зміст тільки тристорінкової статті під заг. „Найважливіші досягнення української філології за останніх сто років" (9-11). Читач радо прочитав би довшу розвідку на цю тему, про яку говорить і заголовок цілої книжки. Автор легко міг це зробити, можливо, що з технічних причин це не вдалося.

Тепер хоч коротко про окремі праці проф. К. Кисілевського. Найважливішою є розвідка про Кодекс Ганкенштайна, який автор „зараховує до галицько - волинської групи". Його головний текст „належить до першої половини XIII ст.", а покрайні записи „молодші на сто до стоп'ятдесят років". Дослідник знайшов у цьому Кодексі „деякі староукраїнські особливості". Автор написав цю працю 1912 року, але в цьому виданні він доповнив її пізнішими дослідами українських мовознавців Степана Смаль - Стоцького, А. Кримського, Романа Смаль - Стоцького, митрополита Іларіона Огієнка та інших. Гадаємо, що добре було б збільшити „літературу" з 1912 р. деякими новішими виданнями.

В розповіді про мову в „Енеїді" І. Котляревського проф. К. Кисілевський хотів дати перелік засобів, якими користувався Котляревський як псевдоклясик і оригінальний творець українського бурлеску. Автор бачить в бурлескному (гумористичному) творі Котляревського „легкий, невинний дотеп, насміх, смоховинку, глум, карикатуру; грубий, вуличний, простацький, масний жарт, сороміцький дотеп; злобну, їдку сатиру".

В розділі про семантику Шевченка автор говорить про значення таких слів у Шевченка, як „слово", „мова", „думи" (вірші), „батько й мати", „сирота". Стаття „Рембрандтівські світлотіні в Шевченковій поезії" закінчена висновком, що „гіпотеза про рембрандтівські світлотіні в Шевченковій творчості має реальні основи".

Автор старався „перевірити, наскільки мова Вовчкових оповідань відповідає нормам середньонаддніпрянського говору і наскільки вона формує стилізований тип літературної вартости". І автор вичисляє „добірні слова і сполуки, притаманні наддніпрянському говорові".

Розвідка „Надпрутський говір Стефаникових персонажів" має п і д з аголовок „Матеріяли для словника". Автор подав „особливості східньонадпрутського говору", „говорові особливості творів Василя Стефаника" та на 11-ох сторінках „словник творів В. Стефаника, перейнятий з надпрутського говору". До цієї розвідки додана добре виконана Карта надпрутського говору — авторства К. Кисілевського.

Автор щиро дякує Їх Блаженству Кир Иосифові за надрукування цієї книжки у виданнях Українського Католицького У н і верситету. Наше громадянство мало знає про те, що УКУ в Римі від 1964 р. видав 29 томів своїх видань, між якими є книги понад 1000 сторінок. А чи нас іноди, які кажуть: Та й що там він робить в Римі той наш Верховний Архиєпископ?!

СПОРТ

„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" ПЕРШУНОМ СТЕЙТУ ЗА ВІДКРИТИЙ ЧЕМПІОНАТ ЗСА

„Чорноморська Січ" — С.К. „РОМА" 1:0 (0:0)

Юньйон 3-го березня. — Були це фінальні футбольні змагання Стейту за відкритий чемпіонат і Чашу Дедвара ЗСА, в яких „Ч. Січ" перемогла сильний італійський клюб „Рома" і таким чином дійшла до міжстейтових розгривок.

У звітовій зустрічі „Ч. Січ" заграла краці змагання сезону, в яких дорівнюючи технічно гостям, була значно швидшою, завдяки чому особливо після перерви м а л а значну перевагу. Перша половина закінчилася нерішеним висідом 0:0. Після перерви українські футболісти поступово перейняли ініціятиву, а вже в кінцевій фазі зустрічі гра проходила в більшості в підворітній зоні „Роми". Переможного гола змагань здобув Юньйор Євген Козак в 78-ій хвилині з гарної акції Володимира Кадоби і Любомира Лужняка. Склад „Ч. Січі": Лісевич, Марущак, Касіяненко, Ткач, Білоус, Вол. Каздоба, Лужняк. Фармі'а, Леонів, Козак, Охрименко, Козар. Провідники: Я. Яцук, В. Матіяш.

СІМКОВИЙ ТУРНІР

„Чорноморська Січ" — „Фрайні" С.К. - 0:4.

ВІДБИВАНКА

Жіноча Ліга Ню Джерзі

„Чорноморська Січ" „А" — Івка Ровей 3:0 сетів

— о —

ВІДБУЛИСЯ ЮВІЛЕЙНІ 50-ті РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ УСТ „ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ"

Нюарк 2-го березня. — Відбулися тут у власному домі при 680 Сенфорд Евеню. 50-ті Заг. Збори УСТ „Ч. Січ" в яких між іншими був учасником один із засновників Т-ва, кол. перший секретар — Т. Муляр, який разом із двома іншими заслуженими старшими членами „Ч. Січі" — М. Отюком і Т. Висоцьким, був в почесній президії Зборів.

Збори відкрив уступаючий голова — М. Стебельський, який попросив присутніх вшанувати хвилинною мовчанкою померлих членів, після чого відчитав звернення до членства в зв'язку із святкуванням Ювілею. Дальше ведення Зборами перебрала вибрана президія в складі: С. Хромовський — голова, Є. Чижович — заступник, П. Семенюк і д-р Є. Перейма — секретарі. Протокол із попередніх Загальних Зборів відчитала Верифікаційна комісія, який на внесок д-ра С. Янова був одноголосно прийнятий. В дальшому ході Зборів звітували уступаючі: голова — М. Стебельський, 1-ий заст. і керівник госп. секції — В. Ткач, 2-ий заст. і керівник спорт. секції — О. Твардовський, секретар — д-р С. Янів, фін. секр. — І. Орияк, організаційний — мгр І. Хамуляк (з заступстві з причини недуги) відчитав д-р Є. Перейма, голова Будівельного К-ту — інж. Б. Гайдучок і Контр. комісія. Згідно із цими звітами, минулий діловий рік пройшов для Т-ва вповні успішно. Якщо йдеться про спортову секцію в ділянці ло-довною році в Управа відбула усіх разом 52 сходини, що в них пересічно брало участь від 15-20 членів. Було активних 11 ланок спорту, до яких належить понад 250 спортовок і спортовців. Дружини і індивідуально в окремих ділянках — спортовий актив відбув понад 200 лігових і першенських змагань, так на відкритих площах, як і закритих залях та басейнах.

ОСЯГИ ЛАНОК

Футбольна

В цій ланці було активних 5 дружин, понад 80 змагунів, які належали до різних дивізій Шейфер Ліги. Всі вони закінчили свої сезони минулої весни, чемпіонами і віцечемпіонами за винятком II дружини. В новому сезоні, що розпочався минулої осені вони займають чолові, або II місця.

Відбиванка

Ця ланка охоплює 3-ри жіночі дружини і одну в стадії оформлення і 2 чоловічі та теж одну в стадії оформлення, разом к. 90 змагунок і змагунів. 4-ри дружини виступають в лігових грах, або в офіційних турнірах відбиванкової федерації ЗСА. Окремі з них осягнули значних успіхів.

Гаківка

Гаківкова дружина начислює кругло 20 змагунів. В минулому сезоні ця дружина здобула чемпіонат в Гаківковій Лізі Велі Скейтерс і віцечемпіонат в Гаківковій Лізі Юньйон Кавнті і додатково Чаші „плей оф". В новому сезоні наша дружина є знову кандидатом на чемпіона.

Плавацька

У цій ланці є активних 24 змагунок і змагунів, які в минулих першенствах УСЦАК, втретє за порядком здобули чемпіонат і вже на власність Трофей УНСоюзу.

Теніс

В цій ланці виступає 12 змагунів. В минулому році особливих успіхів добилися: Б. Кучинський, д-р В. Гук, Ю. Гончаренко, З. Снилик і юнаки: О. Гнатюк, Ю. Михайлюк та М. Хома.

Шахова

Затримали свої позиції першунів шахісти „Ч. Січі", які знову здобули звання чемпіонів СУАСТ - Схід і УСЦАК.

Значних осягів добилися ланки і їхній актив: легкої атлетики, кошиківкова, настільного тенісу, бриджа. Підготовляється до першенств УСЦАК лещатарська ланка.

Спортова Школа

Дуже успішно відбулася на оселі УРС „Верховина" в Глен Спей, Н.Й., Спортова Школа, що її веде УСТ „Ч. Січ". Усіх учасників в минулому році було рекордове число, понад 170 юначок і юнаків з різних міст ЗСА і Канади. Вже започаткована підготову до цьогорічної школи, що в ній буде значно поширено програми і поширено на нові ділянки спорту.

Пресова Референтура

Поміщено багато десяток дописів про діяльність і виступи спортовців і дружин „Ч. Січі" в ряді українських щоденників і тижневиків. Багато матеріялів про „Ч. Січ" появилося в американській і етнічній пресі. Видано 10-те з черги число органу УСТ „Ч. Січ" журнал „Наш Спорт" в накладі 1.000 примірників.

Осягнено певні успіхи і в господарській секції Т-ва. Вповні відновлено другу домівку у власному домі, в якому урухомлено для вигоди членства і симпатиків „Гостинницю" (ресторан), що наразі є діяльний в п'ятниці і суботи вечорами та неділі по полудні. Сплачено дальших к. 3.000 дол. „моргеджу" за дім.

Фінансовий оборот спорт. с е к ц і ї становив с у м у 38.419.51 дол. Найбільші суми приходів прийшли з колядки, вечорниць і ін. імпрез разом 8.958.31 дол., членських вкладок понад 1.000 дол. приходи із змагань і футб. дружини к. 7.000 дол.

Із найбільших сум розходів були: І-ша і П-га футбольні дружини к. 7.000 дол. гаківкова дружина к. 2.000 дол., понад 1.000 дол. відбиванкові дружини, теніс і ін. к. 200 дол. Оборот бари становив 74.697.78 дол. з його чистого приходу було понад 7.200.00 дол. Після короткої дискусії над звітами Управи, Контрольна комісія поставила внесок на уділення абсолюторії, з особливим признанням, за пророблену в е л и к у і успішну працю, який Збори одноголосно схвалили оплесками.

На внесок Номінаційної комісії Загальні Збори вибрали нову Управу в такому складі: М. Стебельський — голова, В. Ткач — І-й заст. і керівник госп. секції, О. Твардовський — ІІ-й заст. і керівник спорт. секції та пресовий референт, Є. Чижович ІІІ-й заст., д-р Є. Перейма — секр., мгр І. Хамуляк — орг. П. Семенюк — О. Напора — імпрезові, В. Басняк — господар дому і інвентаря, П. Смук — Надія Вакун — фін. секр., І. Ілемський — касир, члени Управи: І. Ориняк, Я. Потічний, Ю. Королевич, Я. Турянський, О. Труш, С. Хромовський, інж. В. Гайдучок, Ю. Гельбік, інж. Ю. Храневич, Р. Войко, Т. Полянський. Проводи ланок: Футбольна: Я. Яцук, В. Матіяш, М. Гординський, Я. Сосяк, В. Басилак, В. Маркусь, Вол. Вакун, Н. Вакун. Відбиванкова: інж. А. Лапичак, О. Напора, Люба Лапичак, Ярослава Олесницька, адв. Нестор Олесницький. Гаківкова: П. Семенюк і М. Гудзій, тенісова — Б. Кучинський, шахова — Д. Кулик, лещатарська — інж. М. Ткач, кошиківкова — І. Ольшанівський, плавання — В. Потеєвний наст. тенісу — Ю. Храневич, бриджа — інж. М. Яворський. Контрольна комісія: д-р С. Парубчак, проф. Б. Стефанович, мгр Я. Пиндус, П. Колісник. Товариський Суд: адв. Н. Олесницький, В. Роговський, інж. О. Сташків. Статутова комісія: О. Олесницький, д-р С. Янів і д-р І. Карапінка. Перед закінченням цих Ювілейних, ділових Заг. Зборів на внесок В. Роговського поновлено членство в Т-ві після однорічної суспенди, д-ра І. Яроша.

О. Твардовський

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 17-го БЕРЕЗНЯ 1974 р.

КАРТЕРЕТ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ 342-ій Відд., о год. 1:30 по пол. в клясі ч. 2 при церкві св. Димитрія. — Управа.

НЕДІЛЯ, 31-го БЕРЕЗНЯ 1974 р.

ОМАГА, Небраска. Річні загальні збори Т-ва Згода 354 Відд. о год. 11 ранку, зараз по Сл. Божій в церковній залі при 16 Марта вул. На порядку: звіти Управи і К. Комісії та вибір нової на 1974 р. По закінченні — кава, печиво при дружній гутірці. — П. Труш, предс., В. Кульчак, кас., П. Вашишин, секр.

Іван Керницький і „Соловейки" на оселі „Вознесіння"

У неділю 10-го лютого в Оселі „Вознесіння" у Філядельфії, Па., відбувся концерт з участю відомого письменника, гумориста Івана Керницького — І к е р а і популярного вокального тріо СУМА „Соловейки" під мистецьким керівництвом проф. Зої Маркович, в складі Лесі Леськів, Марійчин Мечник, Мирослави Новаківської. Концерт пройшов з великим успіхом, при заповненій залі старших віком мешканців Оселі „Вознесіння" та їхніми гостями, які нагороджували виконавців довготривалими оплесками. „Соловейки" співають щиро, безпосередньо так, як їх навчила проф. Зоя Маркович, яка акомпанювала їм на фортепіяні, також виконала ролю диригента. В програмі були повстанські, стрілецькі, народні, модерні-сучасні, та пісні до слів Лесі Українки, Тараса Шевченка. „Соловейки" — це молоді, голосово обдаровані дівчата, які вивчають науку співу в широко знаних українських та американських учителів. Дуже гарні вишивані сукенки, які вони змінювали відповідно до характеру пісень, надавали їм більшого чару.

Відомий письменник Іван Керницький — І к е р своїм словом створив велике враження на присутніх; деякі із них вже давно не чули Ікера, не маючи змоги бути на його виступах, що влаштовують наші організації і тому це була для них велика приємність. Гумор І. Керницького заходить до кожного. Його виконання фейлетонів, гуморесок був подарунком веселих, і щасливих хвилин для мешканців Оселі „Вознесіння".

Духовний настоятель оселі „Вознесіння" о. Мирон Грабовський подякував виконавцям, а Осип Тритяк висловив подяку в імені опікунів Оселі „Вознесіння", Преосвящений Владики Василія Лостена.

Всіх виконавців концерту запрошено на перекуску. Концерт зорганізував член Управи СУМА Микола Бачара, який і провадив програмою цього вечора.

З.М.

ТАРЗАН, Ч. 7086. Почалася буря!

Ці великі скали охоронять нас від бурі... — Добре, Іто, що ти підсав гадку, щоб ми тут зупинилися. Така буря вириває дерева з корінням і метає ними, як сірниками.

То ти кажеш, що з бурі щось доброго?! — Раптом з густих хмар почали литись осліплюючі дощі...

Гей, Тарзане, мені подобається це сховище! Іто, ти є вічний оптиміст!